

RA APOCALIPSI RA LIBRO NÚ'A BI 'YOFO RA APOSTOL NSANJUA DE NÚ'A TE BÁ HANDI NE BÁ ØDE NUNI MAHETS'I

Ra Zidada Jesucristo bi 'ñutua ra apostol Xuua gatho nú'a te ma da nja

¹ Nuna ra noyanā bi mā Ajuā ra Dada, bi xipabi ma zi Hmuh_u ra Jesucristo pa njab_u nehe'a bi 'ñutcaguih_u núj_u dí pɛpabih_u'a. Nú'á bi 'ñutcaguih_u nú'u ya t'øt'e ma da nja 'bestho. Hangué bá pɛhna rá ɛnɛ pa bi 'ñutcagui núga drá Xuua dí pɛpabi'a.

² Nuga dí damajuani de rá noya Ajuā ne de nú'a xa xicagui ra Zidada Jesucristo, ne de gatho nú'a stá handi.

³ Njapi nú'u to'o da hñe'ti ne nú'u to'o da 'yøde nuya ya noya de nú'a ma da nja, ne da 'yøt'a nuya ya t'øt'e xa t'ofu, ngue'a ya ma da nja gatho.

Ra apostol Xuua opabi ya gamfri nú'u ri munts'a gatho nú'u yoto ya nijā

⁴ Núga drá Xuua dí op'a'ih_u nú'ah_u gyá gamfrih_u grí muntsh_u gatho nú'u yoto ya nijā nuni Asia. Ajuā nú'a 'bui, ne nzantho xa 'mui, ne ma da 'mui pa nzantho, da jap'a'ih_u ne da max'ah_u pa gui 'buh_u te rá 'ñentho. Nehe da jap'a'ih_u nú'u yoto ya ndahi 'bui ja rá thandi Ajuā hab_u bí hudi'a. ⁵ Nehe da jap'a'ih_u ra Zidada Jesucristo nú'a to'o nzantho manganá nú'a majuani. Nú'á go gue'a xi rá mudi bi yopa nte de gatho nú'u xa du, y nú'á di manda

gatho nú'ua ya nda de ja ra ximhai. Nú'á macaguih_u y co rá ji'a xa xhagaguih_u ma ts'oquih_u. ⁶ Ne xa hñuxcaguih_u'a ngu dyá ndah_u ne ngu dyá macjah_u pa ga pεpabih_u Ajuá rá Dada. ¡Drá nsunda'a ngue'a ja rá ts'edi pa nzantho! Njab_u gue'a.

⁷ ¡Pah_u gue nu'á ma da 'ñehe ja ya guui, y gatho ya ja'i ma da hyandi'a! Nehe di 'buhni nú'ua to'o bi suni'a pa bi du, hangue nehe'ua ma da hyandi'a. Gatho ya ja'i de gatho rá nguini ra ximhai ma da nzoni co ra dumui nu stí hyandi da zohø'a. Ma da njab_u, njab_u gue'a.

⁸ “Nuga go gueque rá mudigui ne asta rá gats'i, ngu ya letra fadi desde ra A asta ra Zeta”, njab_u ena Ajuá nú'a 'bui, ne nzantho xa 'mui, ne ma da 'mui pa nzantho. Go gue'a pε'tsa gatho ra ts'edi.

Ra apostol Xuua bi hyanda ra Zidada Jesucristo xá nsunda

⁹ Núga drá Xuua ri cuguih_u, ne mahyεgui drí sufrih_u ya ts'othogui. Pe da za ga tseth_u ngue'a mahyεgui ma mfenih_u co ra Zidada Jesucristo nú'a to'o faxcaguih_u pa da za ga 'buh_u con gue'a hab_u di nda'a. Nuga ndí 'bui ja 'nara zi hai rá thuhu Patmo, nura hai'a o madetho de ra ndehe. Ja guehni bá ts'ogagui, ja ra uenda ndí jot'a fadi, ngue'a ndí mambabi rá noya Ajuá ne ndí damajuani de ra Zidada Jesucristo. ¹⁰ 'Nará pa ra Zidada, dá handa 'nara thedi bi 'ñutca ra Māca Ndahi, ne dá øde 'nara noya de møte ma xatha ngu rá nzani 'nara trompeta, ¹¹ ne mi ena:

—Nuga go gueque rá mudigui ne asta rá gats'i, ngu ya letra fadi desde ra A asta ra Zeta. 'Yofa ja 'nara hε'mi gatho nú'a guí handi, nep_u gui pehni

pa Asia nuni habu bí ja nú'u yoto ya nija, nu'a rá mudi rá thuhu ra Efeso, nepu Esmirna, nepu Pergamo, nepu Tiatira, nepu Sardi, nepu Filadelfia, nepu Laodicea.

¹² 'Mefa dá mpunts'i pa dá handi to'o nú'a mi zocagui. Y nu ndá mpunts'i, dá handa yoto ya mfoxyo dega oro mi jani. ¹³ Y madetho de nú'u yoto ya mfoxyo dá handa 'nara 'ñhø mi 'bahni ngu nú'a bi 'ñe bi nja'i. Mi he 'nara he xmá ma, y asta mi tsonga ja yá ua, ne mi ngut'a 'nara ngut'i dega oro, y asta mi tsonga ja rá tiña. ¹⁴ Ha nuyá sta xi xmá nt'axi ngu ra t'axa xi'yo o ngu ra tse. Nuyá da mi zø 'ñena ra tsibi. ¹⁵ Nuyá ua asta mri huexqui ngu 'nara hoga c'ast'a bøjá rá thuhu ra bronse xa t'ent'a ja ra tsibi ne xá coní. Nurá noya mri nt'øde nts'edi 'ñena ri nhyahni ra nzøthe. ¹⁶ Ne mri hña ja rá 'ye ra 'ñei yoto ya tsø, y de ja rá ne mi pønga 'nara mahuai dega yo filo. Nurá hmi mi yot'i co rá nsunda she'a 'ñena mi zø ra hyadi con gatho rá ts'edi.

¹⁷ Nu ndá handi'a, 'bestho ra ora'a dá tagui ja yá ua, ne dá hødu, y nu'á bi dangagui co rá 'ye ra 'ñei ne bi 'ñengagui:

—Oguí tsu, nuga go gueque rá mudigui ne asta rá gats'i. ¹⁸ Nuga dí te. Dá tuhma, pe nubyá stá yopa nte pa nzantho. Ne go drí manda nú'u xa du ne dí hā ya nsoqui de habu jot'i'u. ¹⁹ Yofo gatho nú'a xcá hyandi, ne nú'u jabya, ne nú'u ma da nja 'mefa de guehya. ²⁰ Nú'u yoto ya tsø xcá hyandi ndí hā ja ma 'ñei, ne nú'u yoto ya mfoxyo dega oro xcá hyandi, ma ga xi'i te rí bøni'u: nú'u yoto ya tsø gue'u yoto ya enxε de nú'u yoto ya nija, ha nú'u yoto ya mfoxyo xcá hyandi go gue'u nú'u yoto ya nija.

2

Ya noya pa nú'a yoto ya nija, y rá mudi Efeso

¹ 'Yopabi njaua nú'a ra ενχε de ra nija nuni Efeso, ne 'ñembabi: “Nú'a to'o ha ja rá 'yε ra 'ñei nú'a yoto ya tsø, go gue'a nú'a to'o 'b_u madetho de nú'a yoto ya mfoxyo dega oro, nu'á bi m_anga njaua: ² Nuga dí padi de gatho nú'a guí øth_u, xcá mpefi_u ndunthi, ne xi xcá tseth_u gatho ya ts'othogui, ne hinxcá ntsixh_u ya ts'o'm_ui gá ja'i, ne nú'a to'o ena gue go gue'ya yá 'mehni Aju_a pe hinga maju_uni, xcá unga nguenda nú'a te øt'e'ya gue hinga maju_uni yá 'mehni Aju_a, ngue'a gue'ya 'raya c'uamba ja'i. ³ Xcá sufrih_u ne xcá tseth_u ne xcá mpefi_u ndunthi po rá ngueque ne hinxa zabi'ih_u. ⁴ Pe stá unga nguenda gue hingrí maçaguih_u ngu gá maçaguih_u rá mudi. ⁵ Hangue beñh_u hangu rá ndunthi gá maçaguih_u rá mudi. Nubyá ñobrih_u, ne pefih_u ya hoga 'befi ngu rá mudi. Nu'b_u hingui ne gui ñobrih_u, 'bestho ma ga mab_u ne ga hac'ah_u ri mfoxyoh_u de hab_u ja'a, nú'á gue'a ga hac'ah_u nú'a ra 'befi stá 'ra'ah_u. ⁶ Xá hño gue xcá utsah_u yá ts'o'befi ya nicolaita ngue'a nequi drí utsa'ya nehe. ⁷ Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a m_anga ra Maça Nda_uhi pa zofo ya nija. Y nu'a tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ga umba nsequi da zipabi rá fruta nú'a ra 'bai gá za bí 'bai nuni mahets'i hab_u bí 'b_u Aju_a. Nura 'bai gá za'a ri umba ra te pa nzantho nú'a to da zipa rá fruta.”

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Esmirna

⁸ Nehe 'yopabi nú'a ra ενχε de ra nija Esmirna, y xipabi njaua: “Nú'a to'o gue'a rá mudi ne asta rá gats'i, nú'a to'o bi du pe bi yopa nte, go gue'a

bi xicagui gue ga xi'ah_u njaua: ⁹ Nuga dí p̄adi ri 'bɛfih_u ne hanja xa t'utsa'ih_u. Gyá hyoyah_u dega boja, pe gyá ricoh_u co Ajuá. Nú'ua ya ja'i ri 'ñet'a xodyo, dí p̄adi gue nu'ú xa ñama'ñ_u de gue'ah_u, ngue'a gue'u 'raya ja'i de ra Satá. ¹⁰ Oguí tsuh_u de nú'a te ma gui thoguih_u. Pah_u gue ra ts'ondahi ma da got'ah_u fadi 'ra de gue'ah_u pa ja da hnečni ua xi ja ri jamfrih_u. 'Ret'a ma pa ma gui thoguih_u nú'ua ya ts'othogui'u. Pe dá zedi ri jamfrih_u asta ri duh_u, y nuga ma ga 'ra'ah_u ra te pa nzantho ngu 'nara corona dega thaha. ¹¹ Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a m̄anga ra Maça Ndahi pa zofo ya nija. Y nu'a tó'o da ntate de nú'a hingui ho, hinda ma ja ra nidu hab_u bí ja rá ñoho ra du."

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Pergamo

¹² Nehe 'yopabi nú'a ra εnxε de ra nija nuni Pergamo, 'yopabi njaua: "Nú'a to'o ha ra mahuai dega yo filo, nú'a gue'a xi'ah_u njaua: ¹³ Nuga dí p̄adi ri 'bɛfih_u ne dí p̄adi hab_u guí 'buh_u. Guí 'buh_u hab_u ri manda ra Satá, pe masque ja guí 'buh_uni, nu'ahú xcá camfriguih_u xi xá hño, ne hinx cá cøngaguih_u, nixi nu mi tho ra Antipa nú'a bi damajuani xá hño de gueque. Nu'a bi tho nuni hab_u guí 'buh_u, hab_u ri manda ra Satá. ¹⁴ Pe nuga dí p̄adi gue 'bui 'ra de gue'ah_u to'o camfri nú'a te mi udi ra Balaam, y nuga hindrí ho njab_u. Ra Balaam bi 'ñutua ra Balac hanja bi za bi japa ya me Israel da 'yøt'a ya ts'oqui. Bi 'ñutuabi'u da zi nú'ua ya ngø t'umbi dega hña'ti nuya c'oi, nehe bi 'ñutuabi da hñuxui nu'araza ra 'bɛhña. ¹⁵ Ne 'bui 'ra de gue'ah_u nú'ua to'o camfribi yá nt'utuate ya nicolaita, nú'ua ya nt'utuate'u gue'u drí utsa nehe. ¹⁶ Hangué ñobrih_u ne 'uegueh_u de

gue'ɥ. Nu'bu hina, 'bestho ma ga mabu pa nú'ɥ to'o øt'a njabu ma ga castiga co nú'ɥ ya noya pønga de ja ma ne, gue'a ngu 'nara mahuai dega yo filo. ¹⁷ Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a manga ra Maça Ndahi pa zofo ya nija. Y nu'a tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ma ga umbi da zi nú'a ra maná xa t'agui, ne ga umba 'nara zi t'axa do, y de ja nú'a ra t'axa do'a xa t'ofu 'nara 'ra'yo thuhu, y hønse nú'a to'o ma da hñani'a, go gue'a ma da badi te di bonga nú'a ra thuhu di huxni.”

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Tiatira

¹⁸ Nehe 'yopabi nura εnxe de ra nija nuni Tiatira, 'yopabi njaua: “Rá T'ɥ Ajuá nú'a to'o zø yá da ngu 'nara tsibi ne di huexca yá ua ngu 'nara bronse xá coni, gue'a ma njaua: ¹⁹ Nuga dí paði te gatho guí øt'ehɥ, ne tengu rá ndangui ri hmatehɥ ne ri jamfrihɥ, ne grí mfaxhɥ 'na ngu ma'na, ne hinxcá tsayahɥ guí øthɥ ya hoga 'befi. Nehe dí paði gue nú'a ri 'befihɥ ma'na xa ndunthibya que rá madi. ²⁰ Pe dí paði gue guí øt'ehɥ ma'ra ya t'øt'e nú'ɥ hindrí ho. Guí hoptahɥ nú'a ra 'behña rá thuhu ra Jesabe da hyat'a nú'ɥ to pøpcagui, ngue'a nu'á ena gue go gue'a 'nara 'mehni de Ajuá, pe hinga ma-juani, ngue'a nu'á 'nara hyate. Nu'á utuabi nú'ɥ to'o pøpcagui gue da hñuxui nu'araza ra 'behña, nehe utuabi da zi nú'ɥ ya ngø t'umbi dega hña'ti nuya c'oi. ²¹ Nú'a ra 'behña'a stá tsocuabi 'raya pa pa da ñobri, pe hinxa ne xa ñobri de nú'a ra ts'o'befi pøfi. ²² Paħɥ gue nú'a ra 'behña'a ma ga japi da 'menga ja ra mfidi co 'nara hñeni, pa da thogui ndunthi ya ugui. Nehe ma ga japi da thogui ya ts'othogui gatho nú'ɥ to'o xa hñuxui'a

'b_u hinda ñobri'_u nehe de yá ts'o'b_εfi'_u. ²³ Nura 'b_εhña'a' nehe ma ga japi da du yá b_utsi. Y njab_u da b_udi gatho ya nija gue go gueque dí p_utuabi yá mfeni ne yá coraso gatho ya ja'i, hangue ngu rá 'b_εfi cada 'nara ja'i, gue'a ma da njab_u rá njut'i nehe. ²⁴ Ha nu'ah_u guí 'b_uh_ub_u Tiatira ne hinxcá camfrih_u nuya ya ts'ont'utuante hinga majuani, y nixi hinxcá ne xcá p_uh_u nú'a ra nt'utuante'a, ngue'a nú'u to'o udi mañ'_u gue gue'a rá nt'utuante ra Satá, y mañ'_u gue xi xá hñei pa to da b_udi, dí xi'ah_u gue oxqui øth_u nú'u ya ts'oqui stá xi'ah_u; y hinte ma'na drí 'b_εp'ah_u. ²⁵ Nu'a guí 'yøth_u, siguih_u co nú'a xcá camfrih_u asta hinga yopa pengui. ²⁶ Y nu'u tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ne da 'yøt'e nú'a ra 'b_εfi stá manda asta rá g_uts'i, nuga ma ga umbabi ra ts'edi pa da nda ja gatho ya hai de ra ximhai, ²⁷ njab_u ngu xa 'raca ra ts'edi ma Dada pa ga nda. Ne nu'ú ma da nda con gatho ra ts'edi, ja ra uenda di ha 'nara ts'ut'o dega b_uja pa da huata ya hnini de gatho ya hai de ra ximhai asta hinda gohi ngu 'raya dohmi xa dehmi. ²⁸ Y nuga ga umbabi'_u nú'a ra hyats'i ngu rá hyats'i ra haxatsø. ²⁹ Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a manga ra Maça Nda_uhi pa zofo ya nija.”

3

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Sardi

¹ Nehe 'yopabi nú'a ra εnxε de ra nija nuni Sardi, 'yopabi njaua: “Nú'a to'o p_ε'tsua nú'u yoto yá nda_uhi Aju_u, ne nú'u yoto ya tsø, manga njaua: Nuga dí p_udi ri 'b_εfi_u, ri hnequi gue guí teh_u, pe xcá tuh_u de ja ra ts'oqui. ² Nuhuh_u pa gui nsuh_u, ne

'ueh_u de ja ra ts'loqui, ne ma'na dá nja ri jamfrih_u nú'a ya mi ja pa xcá 'bɛhmah_u, ngue'a stá p̄adi gue hingui ho ri 'bɛfih_u ja rá thandi ma Dada. ³ Hangué beñh_u de nú'a xcá hañh_u. Camfrih_u'a xá hño, ne ñobrih_u. Nu'b_u hingui nsuh_u, xcri ðamfrih_u ga tsømb_u ngu ra ora tsønga 'nara be. ⁴ Pe 'bui 'ra de gue'ah_u núb_u Sardi nú'u to'o hinxa hopi da ts'oca yá jamfri co nú'u ya ts'o'bɛfi guí øth_u, nú'ú gue'u xa su yá t'axa he nú'u he pa hinxa nts'oni. Go gue'u ma ga 'ño'be ne ga nhyehe mahyεgui dega t'axa he ngue'a dí ñepi da hñe njab_u'u. ⁵ Y nu'u tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ma da hñe dega t'axi, y hinga ma ga haçuabi yá thuhu de ja ra libro hab_u huxa yá thuhu nú'u to ma da mɛ'tsa ra te pa nzantho, nehe ga xipa ma Dada ne yá εnxɛ'a gue dí p̄adi'u. ⁶ Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a m̄anga ra Maça Ndahi pa zofó ya nija.”

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Filadelfia

⁷ Nehe 'yopabi nú'a ra εnxɛ de ra nija Filadelfia, 'yopabi njaua: “Nú'a to'o gue'a Ajuá xá nsunda ne hønse go gue'a øt'a gatho nú'a majuani, nú'a to'o gue'a ngu rá mpøte ndu ra Davi pa da nda, go gue'a ha ra nsoqui, hangué gatho nú'a ra gosthi da xoqui'a, hinda za to da got'i, y gatho nú'a ra gosthi da got'i, hinda za to da xoqui, nu'á ena njaua: ⁸ Nuga dí p̄adi ri 'bɛfih_u, ne stá xoc'ah_u 'nara gosthi pa guí zofoh_u ma'ra, y hinda za to da got'i. Ngue'a masque hinguí pɛ'tsh_u ndunthi ra ts'edi, pe xcá 'yøth_u nú'a m̄anga ma noya, ne hinxá ntsuh_u xcá mañh_u de gueque. ⁹ 'Bui 'ra ena gue ya xodyo, pe hinga majuani, nu'ú hate, ngue'a nu'ú go gue'u yá ja'i ra Satá. Pah_u gue nuga

ma ga haꝥuabi'ꝥ yá nt'ets'i pa da ndandiñahmu ja ri uahꝥ, pa da baꝥdi'ꝥ gue drí ma'ahꝥ. ¹⁰ Ngue'a nu'ahꝥ xꝥá tsɛthꝥ gatho nú'a te xꝥá thohꝥ ngu nú'a dá xi'ahꝥ, hangue nuga ma ga su'ahꝥ pa hingui thohꝥ nuya ts'othogui ma da nja maxøgue ja ra ximhai. Ma da 'ñehe nú'ꝥ ya ts'othogui'ꝥ pa dra tsapi gatho ya ja'i 'bꝥ ja ra ximhai, pa ja da hnecni to'o nú'ꝥ ma da zɛti, to'o hina. ¹¹ Beñhꝥ gue nuga ma ga ehe 'bestho. Siguihꝥ gui camfriguihꝥ xá hño, pa ni 'na hinda za to da hñan'a ri thahahꝥ. ¹² Y nu'ꝥ tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ga japi da nja ngu 'nara 'røts'e de ja ra maꝥa luga habꝥ 'bꝥ ma Dada, y hinhya'mꝥ da bøni de guehni. Nehe ga opabi rá thuhu Ajuꝥ ma Dada ja gue'ꝥ, ne rá thuhu de rá hnini'a. Nura hnini'a go gue'a ra 'ra'yo hnini de Jerusale nú'a dua cai de mahets'i po rá ts'edi'a. Nehe ja ga ofo ma 'ra'yo thuhu ja nuto xa ntate, ngue'a go dua mɛti'ꝥ. ¹³ Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a maꝥa ra Maꝥa Ndaꝥi pa zofo ya nija.”

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Laodicea

¹⁴ Nehe 'yopabi nú'a ra ɛnxɛ de ra nija Laodicea, 'yopabi njaua: “Go gueque dí maꝥa nú'a majuꝥni y nixi drí mpadi, go gueque rá maꝥdigui de gatho nú'a bi hyoca Ajuꝥ ma Dada, dí xi'ahꝥ njaua: ¹⁵ Nuga dí paꝥdi ri 'bɛfihꝥ gue hingrí utsaguihꝥ y nixi grí maꝥaguihꝥ. ¡Dí ne gue strá tsɛ'ahꝥ o strá pa'ahꝥ! ¹⁶ Ngue'a guí njahꝥ ngu ra dehe nú'a hinxá pa nixi xá tsɛ pe xá ndumapa, hangue dá gohi njabꝥ. ¹⁷ Ngue'a nu'ahꝥ guí eñhꝥ gue gyá ricohꝥ, ja ri bojahꝥ, ne hinte ø't'ahꝥ ra 'bɛdi. Pe huecate'ihꝥ ngue'a hinte guí pɛ'tshꝥ, gyá hyoyahꝥ, hinguí paꝥhꝥ gue de ja rá thandi Ajuꝥ ngu gyá godahꝥ ne gyá

c'axfanih_u. ¹⁸ Hangue dí xi'ah_u tamgah_u ra oro nú'a xa 'ranga ja ra tsibi, pa njab_u gui nricoh_u. Tamgah_u ya he dega t'axi pa gui hñeh_u ne hingui ntsah_u ngue'a gyá c'axfanih_u. Nehe tamgah_u ra 'ñethi pa gui coxa ja ri dah_u pa njab_u gui hyanth_u. ¹⁹ Nuga dí tsui ne dí japi da tho ya ugui gatho nú'u to drí mađi. Hangue beñh_u hanja gui 'yøth_u ra hño, ne ñobrih_u. ²⁰ Nehe pañh_u gue nuga dí 'ba ja ra gosthi dí zote. Nu'a tó'o da 'yøtca ma noya ne da xoga ra gosthi, nuga ga cut'i ne ga nt'oxi con gue'a, ha nu'á con gueque. ²¹ Nu'a tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ga umba nsequi da hñudi con gueque hab_u gra hudi, njab_u ngu stá ntate nehe, ne dí hu'be ma Dada hab_u bí hudi. ²² Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a mąga ra Maça Nđahi pa zofu ya nija.”

4

Gatho nú'u to'o bí 'b_u mahets'i ri xøcambeni Ajuą

¹ 'Mefa de dá handa nú'u ya t'øt'e, dá handi nuni mahets'i 'nara gosthi mi xogui. Ne dá yopa øde nú'a ra noya xqui zocagui desde rá mađi, y nu mi ña bi nt'øde ngu mra nzuni 'nara trompeta, y bi ñengagui:

—Bá pøts'e grí 'ñecua pa ga u't'a'i núyu te ma da nja 'mefa.

² Y 'bestho nura ora'a ra Maça Nđahi bi 'ñutqui dega thedi 'na mi hudi ja 'nara hudi nuni mahets'i, ³ y nú'a to mi huhni mri hnequi ngu 'nara t'axa do nú'a t'embi ra jaspe, nehe mri hnequi ngu 'nara thęga do rá thuhu ra cornalina, xi mi huexqui nts'edi. Y de ja rá nthets'i nú'a ra hudi'a mi 'bahni

'nara 'bejri asta mi huεxqui, ne mi hnequi ngu 'ñena 'nara c'angdo rá thuhu esmeralda. ⁴ Nuni thoho ja rá nthets'i nú'a ra hudi dá handi mi jani má 'natemagoho ya hudi, y de ja nuya hudi'ε dá handi mi huhni 'natemagoho ya nda mri hñe dega t'axi ne mi hu'tsa yá corona dega oro. ⁵ Y nú'a ra hudi mi ja madetho, ja mi pøniini ya huεi, ne ja mri nt'ødeni ya ñuni ne ya ngani. Nehe mi zøni yoto ya ñot'i dega tsibi, gue'ε yoto yá ndahi Ajuá. Nuya ñot'i'ε mi nhyandui nú'a ra hudi mi ja madetho. ⁶ Nura hudi'a mri nhyandui nehe ngu 'nara ndehe dega xito mi hnequitho nú'a te mi ja mbo.

Nehe guetbε de nura hudi'a ne ja rá nthets'i mi 'bahni goho ya da'εnxε xi mi pe'tsa ndunthi yá da ja yá hmi ne de rí møte. ⁷ Nu'a rá mudi ra da'εnxε mri hnequi ngu 'ñena 'nara zate. Nu'a rá ñoho ra da'εnxε mri hnequi ngu 'nara ndamfri. Nu'a rá hñu ra da'εnxε mri hnequi rá hmi ngu rá hmi 'nara ja'i. Ha nu'a rá ngoho ra da'εnxε mi ngu 'nara nxuni ri nhyats'i. ⁸ Y gatho nú'ε goho ya da'εnxε, mi pe'tsa 'rato yá hua cada 'na de gue'ε, y de mbo yá hua ne de møte mi pe'tsa ndunthi yá da. Y ma pa ra xuui himi tsaya mi ena'ε:

Xá nsunda'i, ma maça Ajuá'ihe ne ma Hmu'ihe, nu'i guí pe'tsa gatho ra ts'edi, nu'i go gue'e guí 'bui, ne nzantho xcá 'bui, ne ma gui 'bui pa nzantho.

⁹ Y nú'ε ya da'εnxε'ε ngu da nsunda ne da 'ñe'tsua rá nsu ne da umba njamadi nú'a to'o mi hudi ja rá hudi, nú'a to'o 'bui pa nzantho, ¹⁰ nehe nú'ε 'natemagoho ya nda mi huhni mi ndandiñahmu'ε ne mri xøcambeni nú'a mi hudi ja nú'a ra hudi mi ja madetho, nú'a to'o 'bui pa

nzantho, ne mi haça yá corona ne mi huxa ja rá ua nú'a to mi hudi ja nura hudi'a, ne mi ena'ũ:

¹¹ Ma Hmu'ihe ne ma Ajuá'ihe, rí 'ñepi dra nsunda'i, ne da t'e'ts'a ri nsu, ne da hma gue go grá nda, ngue'a go gue'e gá hoca gatho nú'a te ja, y po ri paha bi njabũ.

5

Ra 'bants'a he'mi, ne ra T'ũca Deti nú'a rá T'ũ Ajuá

¹ Nepũ dá handa 'nara 'bants'a he'mi mi ha ja rá 'yε ra 'ñei nú'a to hudi ja rá hudi, ne xqui t'ofó de mbo ne de môte, ne xqui seyo co yoto ya seyo. ² De guehni dá handa 'nara εnxε xi mi ja rá ts'edi ne mi ña nts'edi mi ena:

—¿Ha gue di 'bui to'o di pε'tsa ra nsequi da xø'tsa ya seyo ne da tants'a ra 'bants'a he'mi?

³ Pe mi jo'o ni 'na de gue nú'ũ bí 'bũ mahets'i nixi de nú'ũ mi 'bucua ja ra ximhai, nixi de nú'ũ xa du, himbi za to bi tants'a nú'a ra 'bants'a he'mi, nixi himbi za to bi hyandi'a. ⁴ Nuga xi dá nzoni ngue'a himbi ts'udi ni 'na nú'a to'o mri 'ñepi da tants'a nú'a ra 'bants'a he'mi'a pa da hñe'ti y nixi pa da hyandi. ⁵ Nepũ 'na de nú'ũ ya nda bi 'ñengagui:

—Oguí zoni, 'bui 'na xi ja rá ts'edi ngu 'nara zate, nú'á xqui 'ñehe de yá ja'i ra Judá ne de ra nda Davi. Nú'á ha, go gue'a xa ntate, hangue nú'á go dí 'ñepabi da xø'tsa nú'ũ yoto ya seyo pa da za da tants'a nú'a ra 'bants'a he'mi.

⁶ Nepũ de guehni dá handi madetho de nú'a ra hudi 'nara T'ũca Deti nú'a rá T'ũ Ajuá, mi hnequi ngu xqui tho, mi 'bahni madetho de nú'ũ goho ya da'εnxε ne de nú'ũ ya nda. Y nú'a ra T'ũca Deti'a mi

pe'tsa yoto yá ndani ne yoto yá da. Y nú'ᵤ yoto yá da mi pe'tsi, gue'ᵤ nú'ᵤ yoto yá ndahi Ajuᵤ nú'ᵤ xa mehni ja gatho rá nguᵤni ra ximhai. ⁷ Nú'ᵤ ra T'ᵤca Dēti'ᵤ bi joni pa bi hñanga nú'ᵤ ra 'bants'a he'mi mi ha ja rá 'ye ra 'ñei nú'ᵤ to'o mi hudi ja rá hudi. ⁸ Y nu mi hñanga nú'ᵤ ra he'mi'ᵤ, nú'ᵤ goho ya da'εnxe ne nú'ᵤ 'natemagoho ya nda, bi ndandiñahmu'ᵤ ja rá thandi ra T'ᵤca Dēti. Gatho nú'ᵤ ya nda mi ha ya arpa ne ya njᵤspi dega oro mi ñuts'i co ra t'uts'i; nura t'uts'i'ᵤ gue'ᵤ yá sɔcambeni ya gamfri. ⁹ Nehe mi tuti'ᵤ 'nara 'ra'yo thuhu mi ena:

Nu'i go dí 'ñep'a'i gui hñanga ra 'bants'a he'mi, ne gui xø'tsa nú'ᵤ yoto ya seyo pe'tsi,
 gue'ᵤ nu'i go bi tho'a'i ne xcá tangaguihe co ri maça ji, pa njabᵤ bi za gue Ajuᵤ bi 'yøtc'aguihe yá metiguihe'ᵤ
 núje stí 'ñehehe de gatho ya 'mai gá ja'i, ne de gatho ya hñaqui, ne de gatho ya hnini, ne de gatho ya hai de maxøgue ra ximhai.

¹⁰ Ne xcá hñuxcahe dega nda ne dega macja de ja rá 'bēfi Ajuᵤ,

nehe ma ga ndahe ja ra ximhai.

¹¹ Nepᵤ dá øde 'ra mi ña, y de guehni dá handa ya 'motho ya εnxe, ya 'mo dega 'motho, ne xqui got'atho de habᵤ mi hudi Ajuᵤ, ne habᵤ mi 'bᵤ nú'ᵤ goho ya da'εnxe ne nú'ᵤ ya nda, ¹² ne mi ña'ᵤ nts'edi, ne mi ena:

Ra T'ᵤca Dēti nú'ᵤ bi tho,
 dí 'ñepi da nda, ne dí 'ñepi da hñani gatho ya hño,
 ne ra mfadi, ne ra ts'utbi,
 ne dí 'ñepi'ᵤ dra t'e'tsua rá nsu, ne dra nsunda, ne dra sɔcambeni.

13 Nehe dá øde bi ña gatho nú'u to bí 'bu mahets'i ne ja ra ximhai, ne de nja'ti ra ximhai, ne de ja ra ndehe, ne de mbo ra ndehe, gatho mi ena'u:
 Drá sɔcambeni Ajuá nú'a to'o hudi ja rá hudi, nehe drá sɔcambeni ra T'uca Deti.
 Drá t'e'tsua rá nsu, ne drá nsunda, ne dá hma gue pɛ'tsa ra ts'edi
 pa nzantho ne pa nzantho.

14 Nepu nú'u goho ya da'enxe mi ena:

—¡Njabu gue'a!

Y nú'u 'natemagoho ya nda bi ndandiñahmu ne bi xɔcambeni'u nú'a to'o 'bui pa nzantho.

6

Nú'u yoto ya seyo

1 'Mefa dá handa ra T'uca Deti ora mi xø'tsa 'na de nú'u ya seyo, ne dá øde 'na de nú'u goho ya da'enxe bi ña nts'edi ngu 'nara ngani, ne bi 'ñengagui:

—¡Bá ehe pa gui hyandi!

2 Nepu de guehni dá handa 'nara tɔgue mri tɔgue 'nara t'axfani, y mi ha 'nara flecha pa ra tuhni, ne bi t'umbabi 'nara corona. Y nu'á bi ma ja ra tuhni, y nzantho bi ntate.

3 Nu mi xø'tsa rá ñoho ra seyo nú'a ra T'uca Deti, dá øde rá ñoho ra da'enxe bi 'ñengagui:

—¡Bá ehe pa gui hyandi!

4 Ne de guehni bi bøni 'nara tɔgue mri tɔgue 'nara thenga fani, ne bi t'umba ra ts'edi pa da japi da nja ya tuhni ja ra ximhai, ne da japi da nhyose ya ja'i, ne bi t'umba 'nara danga huai.

5 Nu mi xø'tsa rá hñu ra seyo ra T'uca Deti, dá øde rá hñu ra da'enxe bi 'ñengagui:

—¡Bá ehe pa gui hyandi!

De guehni dá handa 'nara togue mri togue 'nara 'bofri, ne mi ha 'nara mbexo. ⁶ Ne dá øde 'nara noya madetho de habu mi 'ba nú'u goho ya da'εnxε, mi ena:

—'Na huada ra trigo o hñu huada ra cebada da 'ba pa rá thaha 'nara memapa. Pe oguí huata ya 'bai gá olivo nixi ya ua'obxi.

⁷ Nu mi xø'tsa rá ngoho ra seyo nú'a ra T'uca Deti, dá øtuabi rá noya rá ngoho ra da'εnxε, bi 'ñengagui:

—¡Bá ehe pa gui hyandi! ⁸ Nepu de guehni dá handa 'nara togue rá thuhu ra Du mri togue 'nara c'ast'a fani, ne mri 'befa 'na nú'a xqui ñehe de habu 'bai nú'u xa du. Bi t'umba ra ts'edi pa da hyo 'na de goho parte ya ja'i nú'u 'bu ja ra ximhai, pa da hyo dega huai, ne dega thuhu, ne dega ts'ohñeni, ne co ya mbaŋa zu'ue 'yo ja ra ximhai.

⁹ Nu mi xø'tsa rá ncət'a ra seyo nú'a ra T'uca Deti, de nja'ti ra ata dá handa nú'u ya ja'i xqui tho po rá noya Ajuā ngue'a mi damajuani'u de yá jamfri.

¹⁰ Y mi ñā nts'edi ne mi ena:

—Nu'i Ajuā ma Hmu'ihe, xá nsunda'i ne guí øt'a gatho nú'a guí mā, ¿asta ha'mu ma gui hñ'a'mba nguenda ya meximhai ne gui co'tsuabi de nú'a xa 'yøtcahe gue bi hyogaguihe?

¹¹ Nepu nu'ú bi t'umbabi ya t'axa he, ne bi t'embabi gue da dø'mahmā asta hinda zadi ra 'bede de nú'u ya cu xqui mpɛhui mahyεgui, ngue'a ri 'betho da tho ma'ra ngu xqui tho'u.

¹² 'Mefa dá handi nu mi xø'tsa rá 'rato ra seyo nú'a ra T'uca Deti, ne bi nja 'nara dāŋa mbimhai, ne bi 'mεxuui nura hyadi ngu 'nara 'bohe dega behe, ne bi thenga ra zāŋa ngu ra ji. ¹³ Nuya tsø

bi dagui ngu ora ta yá fruta 'nara 'bai gá igo nú'ᵁ hingui ta, sta nja ra bᵁnᵁthi. ¹⁴ Ha nu mahets'i bi 'ñotho, ngue'a bi mpants'i ngu 'nara 'bants'a he'mi, ne gatho ya t'øhø ne ya t'uca hai o madetho ja ya ndehe bi 'mēdi de habᵁ mi ja. ¹⁵ Y nú'ᵁ mi 'bui dega nda ja ra ximhai, ne nú'ᵁ mi pē'tsa ndunthi ra nsu, ne ya rico, ne nuya nda gá soldado, ne nú'ᵁ to mi ja yá ts'edi, bi ma'ᵁ bá 'ñagui ja ya ma'ye. Nehe ya 'bego ne nú'ᵁ himyá 'bego, gatho'ᵁ bi ma bá 'ñagui. ¹⁶ Gatho nú'ᵁ mi emba ya t'øhø ne ya do:

—Yøt'ehᵁ gui cobgahe pa ga 'ñaguihe de rá thandi Ajuᵁ nú'a to hudi ja rá hudi, ne de rá cue ra T'uca Dēti pa hinte da 'yøtcahe.

¹⁷ Ngue'a ya bi zø ra pa da hneca rá cue Ajuᵁ, ne jo'o to'o da za da zēti.

7

Bri seyo 'raya ja'i de ya me Israel

¹ 'Mēfa de gue'a dá handa goho ya εnxε mi 'bai 'na cada rá ñani ra ximhai pa mi tsami nú'ᵁ goho ya ndahi pa hinda mbᵁ ja ra hai nixi ja ra ndehe y nixi da hmana ni 'nara 'bai gá za. ² Nehe dá handa ma'na ra εnxε xqui 'ñe de bøxhyadi, ne mi hampa rá seyo Ajuᵁ nú'a te, ne bi 'ñembabi nts'edi nú'ᵁ goho ya εnxε to xqui t'umba ra ts'edi pa da japi da nja ya ts'othogui ja ra hai ne ja ra ndehe, ne bi 'ñembabi'a:

³ —Ote xqui ø'tuahma ra hai ne ra ndehe nixi ya 'bai gá za ngue'a ri 'bedi ga seyohe nú'ᵁ to pēpabi ma Ajuᵁhᵁ.

⁴ Ne bi sicagui hangu yá ndunthi nú'ᵁ xcrí seyo, mi tsøxa 'na nthebe ne ñotemagoho 'mo de gatho nú'ᵁ ya ja'i xqui 'ñehe de ya ja'i de Israel. ⁵ De nú'ᵁ

xqui 'ñehe de yá ja'i ra Judá, mi tsøxa 'rɛt'amayoho 'mo nú'ɥ xcrí seyo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Rubé, mi tsøxa 'rɛt'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Gad, mi tsøxa 'rɛt'amayoho 'mo, ⁶ y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Aser, mi tsøxa 'rɛt'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Neftalí, mi tsøxa 'rɛt'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Manase, mi tsøxa 'rɛt'amayoho 'mo, ⁷ y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Simiu, mi tsøxa 'rɛt'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Leví, mi tsøxa 'rɛt'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Isacar, mi tsøxa 'rɛt'amayoho 'mo, ⁸ y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Sabuló, mi tsøxa 'rɛt'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Jose, mi tsøxa 'rɛt'amayoho 'mo, y de nú'ɥ xqui 'ñehe de yá ja'i ra Benjami, mi tsøxa 'rɛt'amayoho 'mo.

Ra apostol Xuua bi hyanda 'nara hmunts'a ja'i xqui hñe dega t'axi

⁹ 'Mɛfa de guehna dá handa 'nara d̄anga hmunts'a ja'i nixi himi tsa to da mede. Nuya ja'i'ɥ xqui 'ñehe de gatho ya hnini, ne de gatho ya hai, ne de gatho ya hñ̄aqui, ne de gatho ya 'm̄ai gá ja'i. Mi 'bai'ɥ ja rá thandi Ajūa hab̄u mi hudi'̄a ne ja rá thandi ra T'ɥca Dɛti, mi hñe'ɥ dega t'axi, ne mi h̄a ya d̄enthi. ¹⁰ Ne mi ñ̄a nts'ɛdi, mi ena'ɥ:

Ajūa ma Dadah̄u nú'̄a to'o hudi ja rá hudi, ne ra T'ɥca Dɛti, go guesɛ'ɥ bi za bi pøhø ya ja'i.

¹¹ Nehe gatho nú'ɥ ya ɛnxɛ mi 'bai ja rá nthets'i ra hudi ne hab̄u 'b̄u nú'ɥ ya nd̄a ne nú'ɥ goho ya d̄a'ɛnxɛ, bi ndandiñ̄ahmu asta bi m̄egui yá hmi

manjuantho ja ra hudi ne mi xøcambeni Ajuḁ, ¹² ne mi eñ'ḁ:

¡Njabḁ gue'a! Drá søcambeni Ajuḁ ma Dadahḁ, ne drá nsunda, ngue'a go gue'a ja rá mfadi.

Nehe dá t'umba ra jamadi ne dá t'e'tsua rá nsu, ngue'a nu'á ja rá ts'edi, ne go gue'a ra nda.

Dá njabḁ pa nzantho ne pa nzantho. Njabḁ gue'a.

¹³ Nepḁ 'na de nú'ḁ ya nda bi 'yangagui ne bi ñengui:

—Xi núyḁ 'bahni ri hñe dega t'axi, ¿to'oyḁ ne habḁ xqui ñeheyḁ?

¹⁴ Nuga dá thadi ne dá embabi:

—Nuga hindí padi, nu'i go guí padi.

Nu'bú nu'á bi ñengagui:

—Nuyḁ go guehyḁ xqui ñehe de nuni habḁ mbi ja ya ts'othogui ne xuá t'axca yá he co rá ji ra T'uca Deti. ¹⁵ Hangue nubya nuyá 'bai ja rá thandi Ajuḁ habḁ hudi'a, ne pepabi ma pa ra xuui nuua ja ra maça luga habḁ 'bḁ'a. Y nu Ajuḁ hudi ja rá hudi 'bḁi con guehyḁ ne ri suyḁ. ¹⁶ Y ya hinhya'mḁ ma da zḁ ra thuhuyḁ ngu nú'bḁ mbá 'bḁ ja ra ximhai, nixi ra nduthe, nixi ra pahyadi, nixi ma'ra ya ts'othogui. ¹⁷ Ngue'a nuni ra T'uca Deti 'bai habḁ hudi Ajuḁ, go guehni ra ma'yo pa da suyḁ ne da ñutuabiyḁ habḁ ja ya pøthe de ra dehe dega te. Y nu Ajuḁ ma da hñu'mba yá mḁi ne da ducuabi yá guida de ja yá da.

8

Ra apostol Xuua bi hyanda rá yoto ra seyo ne 'nara njḁspi dega oro

1 Nepu de bi xø'tsa nú'a rá yoto ra seyo ra T'uca Dēti, bi nja ra hmetho y 'besthó hinte bi nt'øde, ngu made ra ora himbi nt'øde ni 'nara noya nuni mahets'i. 2 Nepu dá handa yoto ya εnxε mi 'bai ja rá thandi Ajuá, ne bi t'umba 'ra 'nara trompeta. 3 Nepu bi zøhø ma'na ra εnxε mi ha 'nara njuspi dega oro, ne bi 'mai ja ra ata. Nura εnxε'a bi t'umba ndunthi ra t'uts'i pa bi umbabi Ajuá mahyεgui co yá søcambeni ya gamfri ja ra ata dega oro mri nhyandui nú'a ra hudi habu mi hudi Ajuá. 4 Y de ja rá 'yε ra εnxε bi bøxa ja rá thandi Ajuá nurá 'bifi ra t'uts'i mahyεgui co yá søcambeni nuya gamfri. 5 Y nura εnxε'a bi gu ra njuspi, ne bi hñaca ts'ua ra tsibi nú'a mi zø ja ra ata pa bi ñu'tsa rá njuspi, nepu bi føte pa ja ra ximhai. Y nu mi 'yø'ta njabu'a, bi nja ya ngani ne ya huei ne ra mbimhai asta mi ñuni.

Ya trompeta

6 Nepu nú'u yoto ya εnxε mi ha ya trompeta bi nhyoqui'u pa da mist'i'u.

7 Y nu mi mist'a rá trompeta nú'a ra mudi εnxε, bi dagui pa ja ra ximhai ya ndo co ra tsibi mi nthants'i co ra ji. Y nu mi njabu bi zät'a 'na de hñu parte ra hai, ne bi zät'a 'na de hñu parte ya za, ne gatho ya ndapo nú'u xmá nc'ami bi zät'i.

8 Nu mi mist'a rá trompeta nurá ñoho ra εnxε, 'bestho bi zo ja ra ndehe 'na ngu ra danga t'øhø mi zø, ne bi nji 'na de hñu parte ra ndehe. 9 Ne bi du 'na de hñu parte ya zu'ue nú'u mi 'bu mbo ra ndehe, ne bi yui 'na de hñu parte ya motsa.

10 Nu mi mist'a rá trompeta nurá hñu ra εnxε, 'bestho bi dagui de mahets'i 'nara danga tsø ja 'na

de hñu parte ya d̄athe ne ya p̄othe. Nura tsø'a mri yot'i ne mi zø, ¹¹ y mrá thuhu ra Ajenjo. Ne bi mp̄anga ajenjo 'na de hñu parte ya dehe, y co rá nju nura ajenjo'a bi ju'tsa ya dehe, ne bi du ndunthi ya ja'i co rá nju nura dehe.

¹² Nu mi mist'a rá trompeta nurá ngoho ra εnxε, 'bestho bi 'm̄exuui 'na de hñu parte ra hyadi ne ra zana ne ya tsø. 'Na de hñu parte ra pa bi 'ñot̄ho ra ñot'i de ra hyadi, ne 'na de hñu parte ra xuui bi 'ñot̄ho ra ñot'i de ra zana nixi de ya tsø.

¹³ Nep̄ dá handa 'nara nx̄ani mri nhyats'i madetho de mahets'i, ne dá øde mi ña nts'edi ne mi ena:

—¡Huecate nú'u to 'b̄ai ja ra ximhai, ngue'a ri 'b̄etho da mist'a yá trompeta má hñu ya εnxε!

9

¹ Y nu mi mist'a rá trompeta nurá nc̄at'a ra εnxε, dá handa 'nara tsø xqui dagui de mahets'i pa ja ra ximhai, y nura tsø'a bi t'umbabi ra nsoqui pa bi xoqui ne bi xo'tsua rá ne nú'a ra o'tsi otho hab̄u bí c'a. ² Y nu mi xo'tsa nú'a ra o'tsi'a, bi b̄ots'e de guehni 'nara 'bifi ngu rá 'bifi 'nara d̄anga ut'i, ne bi juta ra hyadi asta bi 'm̄exuui co nú'a ra 'bifi mi 'yo ja ra nd̄ahi. ³ Y ja ra 'bifi ja mbra ehni 'raya nc'oto, nep̄ bi nx̄ani'u ja ra ximhai ne bi t'umba ra ts'edi ngu yá ts'edi ya penz̄u pa da ntsate. ⁴ Nuya nc'oto'u bí sipi gue hinda zi ni 'nara c'ama nd̄apo, nixi ya za. Nu'ú bi sipi gue da za h̄onse nú'u ya ja'i hingui p̄e'tsua rá seyo Ajūa ja yá de. ⁵ Bi t'umba nsequi da 'yot'a njab̄u h̄onse pa da japi da sufri ya ja'i c̄at'a zana, pe hingue pa da hyo. Y nuyá 'ñu yá ne nú'u ya nc'oto ngu rá 'ñu rá ne 'nara ts'o penz̄u ora tsa

'nara ja'i. ⁶ Nuya pa'ᵛ ya ja'i da nehma da du, pe ma da ño^hto ra du pa gue'ᵛ.

⁷ Nú'ᵛ ya nc'oto'ᵛ mi hnequi ngu 'raya fani xa hñoqui pa ra tuhni, y mi hu'tsa ja yá ñaxu'ᵛ ngu 'nara corona dega oro, y nuyá hmi mi ngu yá hmi ya ja'i. ⁸ Ne xi xmá ma yá stá ngu yá stá ya 'behña, y nuyá ts'i mi ngu yá ts'i ya zate. ⁹ Y de ja yá ndo'yo mi pe'tsa 'nara nthaquei ngu dega bōja, ne nuyá mbuni de yá hua mi ngu rá mbuni ya carro nú'ᵛ ri gut'a ya fani 'yo ja ra tuhni. ¹⁰ Y yá cola mi nja ngu yá cola ya penzᵛ co ya 'bite, y nuyá 'bite mi pe'tsa ra ts'edi pa da japi da sufri ya meximhai cut'a zana. ¹¹ Y nú'a ra ts'o'εnxε 'bᵛ ja ra o'tsi nú'a otho habᵛ bí c'a go gue'a mrá nda de nuya nc'oto'ᵛ. Nura εnxε'a dega ebreo rá thuhu ra Abado, y dega griego ra Apolyo nú'a rí bōni da 'ñena ra hyote.

¹² Nurá mudi ra ts'othogui ya bi uadi, pe ri 'bedi má yoho.

¹³ Y nu mi mist'a rá trompeta nurá 'rato ra εnxε, 'bestho dá øde 'nara noya mi pōni de ja nú'ᵛ goho ya ndahi de ra ata dega oro nú'a mi ja de ja rá thandi Ajuá. ¹⁴ Y nú'a ra noya'a bi 'ñembabi nú'a rá 'rato ra εnxε to mi ha ra trompeta:

—Xo'ta nú'ᵛ goho ya εnxε that'a ja rá hyo ra dathe Eufrate.

¹⁵ Y bi so'ta nú'ᵛ goho ya εnxε xqui hñoqui xqui dō'mi pa 'bestho ra ora'a da hyo 'na de hñu parte ya ja'i de ra ximhai. ¹⁶ Y dá øde hangu yá ndunthi nú'ᵛ yá soldado mi tōgue yá fani, dá øde gue mi yo nthebe 'mo ya 'mo.

¹⁷ Njaua dá handi gatho nú'a bi 'ñutca ra Maça Ndahi dega thedi: Nu'ᵛ tó'o mi tōgue yá fani, mi ha

yá nthaqui ja yá tiña, ne xi mi huexqui dega theni ne dega c'angui ne dega c'ast'i. Ne nuyá ñaxu ya fani mi ngu yá ñaxu ya zate, y de ja yá ne'ɥ mi pøni ra tsibi ne ra 'bifi ne ra asufre. ¹⁸ Nu'a ra tsibi ne ra 'bifi ne ra asufre mi pønga ja yá ne'ɥ, bi japi bi nja ya ts'othogui asta bi du 'na de hñu parte ya ja'i de ra ximhai. ¹⁹ Hangue nú'ɥ ya fani'ɥ mi ho ya ja'i co yá ne ne co yá cola, ha nuyá cola mi ngu 'nara qu'eña mi ja rá ñaxu ne mi tsate, y njabɥ mi ø'tua ra 'ñɥ ya ja'i.

²⁰ Y nu'ɥ ya ja'i himbi du co nuya ts'othogui'ɥ, himbi ne bi ñobri'ɥ. Bi siguitho bi xøcambeni ya ts'ondahi ne nú'ɥ ya c'oi dega oro, dega t'axi, dega bronse, dega do, ne dega za, nú'ɥ hingui handi, nixi øde, nixi ri 'yo. ²¹ Nixi himbi ne bi ñobri'ɥ de nú'a mi øt'ɥ, ngu ra nthote, ne ya nt'ete, ne de ra nt'e'behña, ne de ya mfe.

10

Ra enxɛ mi ha 'nara t'ɥca libro

¹ Nepɥ dá handa ma'na ra enxɛ mi pɛ'tsa ndunthi rá ts'edi bi gai de mahets'i, ne mi pa madetho ja 'nara guui, ne mi ja 'nara 'bejri ja rá ñaxu. Rá hmi xi mri yot'i nts'edi ngu ra hyadi, y nuyá ua mi zø ngu ra faspí. ² Ne mi ha 'nara zi t'ɥca libro y bi xo'tsi. De guehni bi 'ba'ma rá ua ra 'ñei ja ra ndehe, ha nurá ua ra ngahá bi 'ba'ma ja ra hai. ³ Nepɥ bi dø 'nara hmafi xi nts'edi ngu rá hmafi 'nara zate ora mafi, y nu mi mafi'a bi nt'øde yoto ya ngani. ⁴ Y nu ndá øde nuya ngani'ɥ, ndí ma ga ofo nú'a te mi mañ'ɥ. Pe dá øde 'nara noya de mahets'i, bi ñengagui:

—Dá gohitho njab_u nú'a bi m_unga nú'u yoto ya ngani, oguí ofo pa hinda fadi.

⁵ Nep_u 'mefa, nú'a ra εnxε dá handi xqui 'ba'ma rá ua ja ra ndehe ne ja ra hai, bi g_uxa rá 'yε ra 'ñei pa mahets'i, ⁶ ne bi jura de rá thuhu nú'a to'o 'bui pa nz_uantho, nú'a bi hyoca mahets'i ne ra ximhai ne gatho ra ndehe ne gatho nú'a te ja, ne bi 'ñena:

—Ya ts'utho ya pa di 'bedi pa da uadi gatho. ⁷ Pe nu stí m_udi da mist'a rá trompeta rá yoto ra εnxε, nuya pa'u ma da uadi nú'a bi beni da 'yøt'a Aju_u ne himi fadi, nú'a bi xipabi yá 'mehni'a nú'u to'o bi mεpabi.

⁸ Y nú'a ra noya dá øde de mahets'i bi zocagui ma'na'qui ne bi 'ñengagui:

—Grí ma ne gui j_u nú'a ra t'uca libro xa xo'tsa ja rá 'yε ra εnxε nú'a 'bai ja ra ndehe ne ja ra hai.

⁹ Nep_u dá ma hab_u mi 'ba ra εnxε ne dá embabi: —'Racagui ra t'uca libro.

Ne nu'á bi 'ñengagui:

—N_u, ne tsi. Ja ri ne ma gui tsa strá 'ñu ngu ra t'afi, pe nu ja ri m_ui ma gui tsa strá nju.

¹⁰ Nu'bú dá h_unga ra t'uca libro de rá 'yε ra εnxε, ne dá tsi. Ne dá tsa ja ma ne xi xmá 'ñu ngu ra t'afi, pe nu ndá tsi xi xmá nju de mbo ma m_ui. ¹¹ Y nu'á bi 'ñengagui:

—Mahyoni gui yopa m_unga ma'na'qui nú'a te ma da t'ø'tuabi ya ja'i de gatho ya hñ_uqui ja gatho ya hai, ne ja gatho ya hnini, ne yá ndá.

11

Mi 'bui yoho to bi damajuani

1 Nepu bi t'aca 'nara xithi pa ra t'eni, ne bi t'engagui:

—Grí ma gui 'yeni rá nija Ajuá ne ra ata, ne gui pede nú'u 'buhni ri xocambeni Ajuá. 2 Pe nura patio nú'a ja de møte rá nija Ajuá, oxqui eni, ngue'a nura patio'a xa t'umba nú'u ya ja'i hingyá xodyo, y nu'ú ma da net'a ra maça hnini ñotemayoho nzaña. 3 Y ma ga pehna nú'u yoho ma 'mehni pa da mąnga ma noya 'na 'mo ne yo nthebe hñu'rate ma pa, y ma da hye yá he dega behe.

4 Nú'u ya 'mehni'u gue'u ngu nú'u yo 'bai ya olivo ne ngu nú'u yoho ya mfoxyo 'bai ja rá thandi Ajuá nú'a to'o ra nda de ra ximhai. 5 'Bu da ne to'o te da 'yø'tuabi'u, da bōnga ya tsibi de yá ne'u pa da hyo nú'u yá ncontra. Y njabu da du nú'u to'o da ne te da 'yø'tua'u. 6 Nu'ú pe'tsa ra ts'edi pa hinda hopi da 'uái nú'u ya pa ma da xipa ya ja'i de nú'a ma da nja. Nehe pe'tsa ra ts'edi pa da japi da nji ya dehe, ne da japi da nja ya ts'othogui haburaza ja ra ximhai. Y nu'ú da 'yø't'a njabu nú'u ya 'mi'qui da ne'u. 7 Pe nu stí uadi da mąnga nú'a te ma da nja, ma da bōxa 'nara mbąnga zu'ue de ja ra o'tsi nú'a otho habu bí c'a pa da ntunhui'u, y ma da ntate nú'a ra mbąnga zu'ue, hangue da hyo'u. 8 Nuyá ndo'yo'u ma da gohi di 'boni haburaza ja ya 'ñu de ra dąnga hnini nuni habu bri pont'a ma Zidadah. Nura hnini'a da za ga hycuah co ra hnini Sodoma ne de Egipto, y ja rá thandi Ajuá xi xá nts'o nuya hnini'u. 9 Ya ja'i de gatho ya hnini, de gatho ya 'mai gá ja'i, de gatho ya hñaquí, ne de gatho ya hai, ma da hyandua yá ndo'yo nú'u yoho ya 'mehni da 'moni hñu pa made, pe hinda thopi to

da 'yagui'ᵘ. ¹⁰ Y nuya meximhai da johya'ᵘ ne da 'ñumba 'baha sɛɛ'ᵘ ngue'a ya xqui tho nú'ᵘ yoho ya 'mɛhni to'o xi xqui 'yøt'a ra xuhña pa gatho ya meximhai. ¹¹ Pe 'mɛfa de nú'ᵘ hñu pa made, Ajuᵘ bi japi bi yopa nte, nepᵘ bi nangui'ᵘ, y nú'ᵘ to bi hyandi'ᵘ xi bi ntsu. ¹² Nepᵘ bi nt'øde 'nara noya de mahets'i mi ñᵘ nts'edi ne bi 'ñembabi nú'ᵘ to'o xqui yopa nte:

—Bá pøxhᵘ grí 'ñehᵘua.

Nepᵘ ja 'nara guui bi ts'its'i'ᵘ pa mahets'i. Y nú'ᵘ yá ncontra'ᵘ bi hyandi. ¹³ Nura ora'a bi nja 'nara danga mbimhai, ne bi yunt'a 'na de 'rɛt'a parte de ra hnini co nú'a ra mbimhai, ne bi du yoto 'mo ya ja'i, ha nu'ᵘ tó'o himbi du xi bi ntsu, ne bi nsunda Ajuᵘ nú'a 'bui mahets'i.

¹⁴ Nurá ñoho ra ts'othogui ya bi uadi, pe 'bestho ma da nja nú'a rá hñu.

Ráyoto ra trompeta

¹⁵ Y nu mi mist'a rá trompeta nurá yoto ra ɛnxɛ, 'bestho bi nt'øde 'raya noya de mahets'i mi ñᵘ nts'edi, mi ena:

Nubyá gatho nuya hmanda mi ja ja ra ximhai, ya go o rá 'yɛ ma Ajuᵘhᵘ ne ra Zidada Jesucristo nuto xa hñuts'i'a pa da ndᵘ pa nzᵘntho.

¹⁶ Y nú'ᵘ 'natemagoho ya ndᵘ mi hudi ja yá hudi de ja rá thandi Ajuᵘ, bi ndandiñahmu'ᵘ ne bi xøcambeni'a, ¹⁷ ne mi ena'ᵘ:

Nu'i Ajuᵘ ma Hmu'ihe,

go gue'e guí pɛ'tsa gatho ra ts'edi,

go gue'e guí 'bui, ne nzᵘntho xcá 'bui, ne ma gui 'bui pa nzᵘntho.

Dí 'ra'a'ihe njamᵘdi

ngue'a ya xi gá nda.

18 Ya ja'i de ra ximhai xi xa bø yá cue'ɥ con gue'e,
pe ya bi zø ra pa pa da hnequi ri cue,
ne ma gui hñã'mba nguenda gatho nú'ɥ xa du,
ne ma gui umba yá thaha nú'ɥ ri 'mɛhni bi mɛp'a'i,
ne gatho ya gamfri, ne gatho nú'ɥ to'o bi
xøcambeni'i,
ngu ya notsi ngu ya dangui.
Nehe ya bi zø ra pa pa gui huata nú'ɥ to xa ts'oca
ra ximhai.

19 'Mɛfa de gue'a bi xogui ra maça luga nuni
mahets'i habɥ 'bɥ Ajuã, y ja bi hnequini ra arca de
ra cohi, ne xi mri yot'a ya huɛi, ne mri nt'øde ya
ngani, ne xi bi dagui ndunthi ya ndo ne bi nja 'nara
mbimhai.

12

Ra 'behñã ne ra mbanga zu'ue

1 'Mɛfa bi hnequi ja mahets'i 'nara danga nt'udi,
y nú'á mi 'nara 'behñã mri hñe co ra hyadi ne mi
'bai ja ra zana y mi hu'tsa 'nara corona mi tøgue
'ret'amayoho ya tsø. 2 Mi da'thi ne mi zoni nts'edi
co ya ɥgui ngue'a mi ma da 'mɥi rá b̥atsi. 3 Nepɥ
bi hnequi ma'na ra nt'udi ja mahets'i, y nú'á mi
'nara danga thenga zu'ue mi ngu 'nara qu'eñã. Y
mi pɛ'tsa yoto yá ñãxu ne 'ret'a yá ndani y cada
'nará ñãxu mi hu'tsa 'nara corona. 4 Y co rá cola bi
g̥at'a 'na de hñu parte ya tsø de mahets'i, nepɥ bi
føte pa ja ra ximhai. Nepɥ nura zu'ue'a bi 'mai ja
rá thandi nú'a ra 'behñã, pa ngu da 'mɥi rá b̥atsi,
da zipabi. 5 Nepɥ bi 'mɥi rá b̥atsi mrá ts'unt'ɥ, y
nú'á con gatho rá ts'edi ma da nda de gatho ya hai,
ja ra uenda di hã 'nara ts'ut'o dega bøja, y 'bestho

bi ts'its'i pa hab_u bí hudi Ajuá. ⁶ Y ra 'b_ehñá bi ma bi 'bat'i pa ja 'nara mbonthi hab_u xqui hyoca Ajuá pa gue'a, pa ja da 'm_uhni ne ja da t'inini pa 'r_et'amayoho nthebe hñu'rate ma pa. ⁷ 'M_efa bi nja 'nara d_anga tuhni nuni mahets'i, y ra ndá gá ϵ nx ϵ nú'a rá thuhu ra Migue, mahy ϵ gui co yá ϵ nx ϵ 'a bi ntunhui ra d_anga mb_anga zu'ue ne yá ts'o' ϵ nx ϵ . ⁸ Y nura d_anga mb_anga zu'ue ne yá ϵ nx ϵ himbi nt_ate'_u y nixi ya himbi thopi dua 'b_uhni mahets'i. ⁹ Hangue brá juui ne brá f_ote de mahets'i pa ja ra ximhai con gatho yá ts'o' ϵ nx ϵ . Nú'a ra d_anga mb_anga zu'ue'a go gue'a ra ndaxjua qu'eñá xa thu'mbabi ra ts'ondáhi ne ra Satá, ne go gue'a hat'a gatho ya ja'i de ra ximhai.

¹⁰ Nep_u dá ϕ de 'nara noya nuni mahets'i mi ena:

—Nubyá h_a, ya bi z ϕ ra ora de ra mp ϕ h ϕ , ngue'a ya bi nt_ate Ajuá nú'a to'o ra ndá ne ja rá ts' ϵ di, y nehe ya bi umba rá nsu ma Zidadah_u ra Jesucristo pa da ndá, ngue'a ya xra juui ne xra f_ote de mahets'i pa ja ra ximhai nú'a to'o mi m_ambabi ya cu ma pa ra xuui ja rá thandi Ajuá. ¹¹ Nehe ya cu ya xa nt_ate de ra ts'ondáhi ngue'a bi mani rá ji ra T'_uca Deti, nehe xa nt_ate'_u ngue'a xa damaju_uni de rá noya Ajuá, y himi tsu da du, ne himbi 'uegue de nú'a bi gamfri. ¹² Hangue johyah_u nú'ah_u ya guí 'b_uh_uua mahets'i. Pe huecate'ih_u nú'ah_u guí 'b_uth_ub_u ja ra ximhai ne ja ra ndehe, ngue'a ra ts'ondáhi xa juui xqui mab_u hab_u guí 'b_uh_u, ne xi ja rá cu ϵ ngue'a p_adi gue ts'_utho ya pa ri 'b ϵ di pa dra huati'a.

¹³ Y nu mbrá f_ote de mahets'i pa ja ra ximhai nú'a ra d_anga mb_anga zu'ue, nu'b_u nú'a bi hyonga nú'a ra 'b_ehñá xqui 'm_ui rá t'_u pa xa 'y ϕ 'tua ra

nts'o'mai. ¹⁴ Pe ra 'behñá bi t'umbabi yoho ya hua dega nxuni pa bi za bi nhyats'i, ne bi 'ba'tuabi nú'a ra danga mbanga zu'ue, nepu bi ma bá 'bu ja nú'a ra mbonthi habu bi t'ini'a hñu njeya made. ¹⁵ Nepu nura danga mbanga zu'ue bi zogui ra dehe de ja rá ne pa bi nja ngu 'nara dathe. Bi 'yot'a njabu'a pa nura dehe'a bi dena nú'a ra 'behñá pa xa duts'i hmaha. ¹⁶ Pe ra hai bi xogui pa bi yai nú'a ra dathe xqui zogui de ja rá ne nú'a ra danga mbanga zu'ue, y njabu ra hai bi mats'i ra 'behñá. ¹⁷ Nepu nú'a ra danga mbanga zu'ue xi bi bora cu co nú'a ra 'behñá, ne bi ma pa da ntunhui nú'u yá 'beto yá mbong'beto nú'a ra 'behñá, nú'u to'o ø'tuabi yá hmanda Ajuá ne camfri ra Zidada Jesucristo.

13

Yoho ya ts'ozu'ue

¹ Ndí 'bai ja rá ñani ra ndehe y dá handi bi c'onts'i de mbo ra ndehe 'nara mbanga zu'ue mi pe'tsa yoto yá ñaxu ne 'ret'a yá ndani, ne cada 'nará ndani mi togue 'nara corona, y cada 'nará ñaxu xqui t'ofu 'nara thuhu dega ts'one nú'a mi ñama'ñu de Ajuá. ² Nú'a ra zu'ue dá handi, mi hnequi ngu 'nara tigre, yá ua mi ngu yá ua 'nara 'muhu, y rá ne mi ngu rá ne 'nara zate. Nú'a ra danga mbanga zu'ue ngu ra qu'eña mi umbabi rá ts'edi ne ra nsequi pa da nda ja rá luga'a. ³ Y dá handa 'na de nú'u yá ñaxu xqui ts'eni ngu pa da du, pe bi ñani rá nts'eni, y gatho ya ja'i de ra ximhai bi hyandi ne bi 'yø'u ne bi deni'a. ⁴ Nepu nu'ú bi xocambeni nú'a ra danga mbanga zu'ue ngu ra qu'eña ngue'a xqui umba ra ts'edi nú'a ma'na

ra zu'ue. Nehe bi xɔcambeni'ɥ nú'a ra zu'ue ne mi ena'ɥ:

—¿To'o ngu nuni ra zu'ue? Ne ¿to'o ja rá ts'edi pa da ntunhuini?

⁵ Ne bi t'umba nɛɛqui pa bi nɔt'e ne pa bi ñama'ñɥ de Ajuá. Nehe bi t'umbabi ra ts'edi pa bi manda ñotemayoho nzana. ⁶ Bi njabɥ, bi ñama'ñɥ de Ajuá y bi zanbabi rá thuhu, nehe bi zanga ra maça luga habɥ bí 'bɥ Ajuá, ne gatho nú'ɥ to'o 'bɥhni. ⁷ Nehe bi t'umba nɛɛqui pa da ntunhui ya gamfri ne da ntate'a. Ne bi t'umba ra ts'edi pa bi ndá ja gatho ya 'mɥi gá ja'i, ja gatho ya hnini, ja gatho ya hñaqui, ne ja gatho ya hai. ⁸ Nu'ɥ tó'o ante da thoca ra ximhai bi t'opa yá thuhu ja ra libro habɥ xa thu'tsua yá thuhu nú'ɥ to ma da nte pa nzantho, nu'ú hinda ma da xɔcambeni nura zu'ue'a. Pe nu ma'ra ya ja'i ha, gatho'ɥ ma da xɔcambeni'a. Nura libro habɥ huxa yá thuhu nú'ɥ to'o ma da nte pa nzantho go rá mɛti ra T'uca Dɛti nú'a bi du.

⁹ Nu'a tó'o ne da baɗi, dá baɗi nú'a ma ga ofobya. ¹⁰ Nu'ɥ tó'o tsiste nts'ahni, nehe'ɥ da ts'ixa nts'ahni. Y nu'ɥ tó'o hote co ra huai, nehe'ɥ da tho co ra huai. Hangué nuya gamfri dí 'ñepabi da zedi yá jamfri, pa hinte da 'yɔt'e masque da ts'ixa fadi o da tho.

¹¹ Mɛfa dá handa ma'na ra mbanga zu'ue bi c'onts'i de mbo ra hai mi pɛ'tsa yoho yá ndani ngu yá ndani 'nara dɛti, pe rá noya mri nt'øde ngu 'nara danga mbanga zu'ue 'ñena 'nara qu'eña. ¹² Y gatho nú'a mi øt'e'a, mi øt'e co nú'a ra ts'edi xqui umbabi nú'a rá mɛdi ra mbanga zu'ue, ne mri mpɛfi ja rá thandi'a, ne mi japa gatho ya ja'i de ra ximhai

da xɔcambeni nú'a ra mædi zu'ue nú'a xqui mɛ'tsa 'nara nts'eni ne xqui ñani. ¹³ Nehe mi øt'a ndunthi ya danga nt'udi, y asta mi japi da dagui ya tsibi de mahets'i pa ja ra ximhai ja yá thandi ya ja'i. ¹⁴ Y co ya nt'udi nú'u xqui thopi da 'yøt'e ja rá thandi nú'a ra mædi zu'ue, mi hat'a ya meximhai. Nepu bi 'bɛpabi ya ja'i da hyoca 'nara c'oi de nú'a ra mædi zu'ue xqui ts'eni co 'nara mahuai pe himbi du. ¹⁵ Nehe bi t'umba ra ts'edi pa bi japi bi nte nurá c'oi nú'a ra mædi zu'ue, pa bi za bi ña ne pa bi manda da tho gatho nú'u to'o himbi ne bi xɔcambeni nura c'oi'a. ¹⁶ Nehe bi manda da thu'tsuabi 'nara seña ja yá 'ñei o ja yá de gatho ya ja'i, ngu ya notsi ngu ya dangui, ngu ya rico ngu ya hyoya, ngu ya 'bɛgo ne ngu nú'u hingyá 'bɛgo. ¹⁷ Y nu'u tó'o mi pɛ'tsa ra hmeya o rá thuhu ra zu'ue o rá numero rá thuhu, hɔnsɛ'u mi tsa te da dai ne te da pa. Pe nu'u ma'ra, hina. ¹⁸ Pa da za to da baði te dí bɔnga núna bi t'utcagui, mahyoni di ja ndunthi rá mfaði pa da za da mede nura numero pɛ'tsa nura zu'ue, ngue'a nura numero'a gue'a ngu rá thuhu 'nara 'ñøhø, y nura numero'a gue'a 'rato nthebe ne hñu'rate ne 'rato.

14

Ra thuhu nú'a bi duta nú'u 'na nthebe ne ñotomagoho 'mo ya gamfri

¹ Mɛfa dá handa ra T'uca Dɛti mi 'bai ja ra t'øhø nuni Sion, y mi 'bahuini'a 'na nthebe ne ñotomagoho 'mo ya ja'i nú'u xqui t'opabi ja yá de rá thuhu ra T'uca Dɛti ne rá thuhu Ajuá rá Dada. ² Nepu dá øde 'nara noya nuni mahets'i. Nura noya'a bi nt'øde ngu yá nhyahni ndunthi ya dathe

ne ngu 'nara ngani xi nts'edi, ne ngu 'ra to'o mi p̄ei ya arpa. ³ Ne mi tuti'ᵐ 'nara 'ra'yo thuhu ja rá thandi Ajuᵁ habᵐ bí hudi'a, ne ja yá thandi nú'ᵐ goho ya da'εnxε ne nú'ᵐ ya nda. Pe h̄nse nú'ᵐ 'na nthebe ne ñotemagoho 'mo nú'ᵐ to bi mp̄h̄ ja ra ximhai bi za bi baḍi nú'a ra thuhu bi nt'ode, ma'ra hina. ⁴ Nú'ᵐ 'na nthebe ne ñotemagoho 'mo gue'ᵐ hinxa 'm̄hui ni 'nara 'b̄h̄ña, y nixi mi jo'o yá 'b̄h̄ña. Nu'ú di d̄ena ra T'ᵐca D̄eti, y p̄eui hab̄raza pa'a. Nú'ú gue'ᵐ bi mp̄h̄ de gatho ma'ra ya ja'i pa ra m̄di sofo pa Ajuᵁ ne pa ra T'ᵐca D̄eti. ⁵ Ne nu'ú hinxa m̄nga ya nc'uamba nixi hinte ma ts'oqui p̄'etsi ja rá thandi Ajuᵁ.

Ya hoga noya nú'ᵐ bi m̄nga nú'ᵐ h̄ñu ya εnxε

⁶ Nepᵐ dá handa ma'na ra εnxε mi nhyats'i madetho mahets'i, ne mi xipabi ya ja'i de rá noya Ajuᵁ nú'a ma da nja pa nz̄antho y m̄ hanja da za da mp̄h̄ 'na. Bá ehe'a pa bi zofo gatho ya 'm̄i gá ja'i ja yá h̄ñ̄aqui, ja gatho ya hnini ne gatho ya hai max̄gue ra ximhai. ⁷ Ne bi 'ñena nts'edi:

—Tsuᵐ Ajuᵁ ne nsundah'ᵐ a ngue'a ya bi z̄o ra ora pa da h̄ñ̄a'mba nguenda ya ja'i. X̄cambenihᵐ nú'a to bi hyoca mahets'i ne ra ximhai, ra ndehe ne ya p̄the.

⁸ Nepᵐ bi sigui ma'na ra εnxε bi 'ñena:

—Ya bi 'm̄edi ya me Babilonia nú'a ra d̄anga hnini, ngue'a xa japabi gatho ya ja'i de ra ximhai da nts'oqui ngu xa nts'oqui'ᵐ, nja ngu 'na to japa ma'na da zi ra vinu asta hinda nti.

⁹ Nepᵐ bi sigui rá h̄ñu ra εnxε bi ñ̄a nts'edi ne bi 'ñena:

—Nu'a tó'o da xøcambeni ra mbanga zu'ue o nú'a rá c'oi, ne da hotho da thu'tsua rá seña ja rá de o ja rá 'yε, ¹⁰ hinda za da mpont'ui rá cue Ajuá nú'a tø'mi, y yá mfei'a xi xá nts'o. Nehe ja rá thandi ra T'uca Dεti, ne ja yá thandi ya maça εnxε, ma da ntsau'i ya ugui ja ra tsibi fasp'i co ra asufre. ¹¹ Y ma da c'onts'i pa nzantho nurá 'bifi nú'a ra tsibi'a habu ma da nzø'u, y hinda mε'tsa ra tsaya ma pa ra xuui nú'u to da xøcambeni ra mbanga zu'ue o rá c'oi y da hotho da thu'tsua rá hmeya. ¹² Hangue nu'u tó'o yá mεti Ajuá, ne ø'tuabi yá hmanda'a, ne camfri xá hño ra Zidada Jesucristo, mahyoni da zedi yá jamfri pa da zeta gatho nú'a da ñehe.

¹³ Nepu dá øde 'nara noya de mahets'i bi ñengagui:

—'Yofo njaua: “Njapi nú'u to tu ne xa gamfri ra Zidada Jesucristo.” Ra Maça Nðahi ena, haħa xi majuani njapi ngue'a ma da ntsaya'u de yá 'bεfi, ne yá hoga 'bεfi ma da fadi nuni mahets'i.

Ra sofo ja ra ximhai

¹⁴ 'Mεfa dá handa 'nara t'axa guui, y ja nura guui'a mi hudini 'na 'ñena nú'a e bi nja'i, ne mi hu'tsa 'nara corona dega oro, ne mi ha 'nara t'εxu xi xmá hño yá ts'i. ¹⁵ Nepu bi bøni de ja ra maça luga habu bí 'bu Ajuá ma'na ra εnxε bi ña nts'edi ne bi 'ñembabi nú'a to mi hudi ja ra guui:

—Ju ri t'εxu bá xa ra trigo ngue'a ya bi zø ra ora de ra sofo ja ra ximhai ne ya bi ñats'i.

¹⁶ Nepu nú'a to mi hudi ja ra guui bi ga'tsa rá t'εxu ja ra ximhai pa bi nja ra sofo ja ra ximhai.

¹⁷ 'Mεfa bi bøni ma'na ra εnxε de ja ra maça luga nuni mahets'i habu bí 'bu Ajuá, mi ha nehe 'nara

t'EXH xi xmá hño yá ts'i. ¹⁸ NepH bi bØni ma'na ra ENXE de ra ata, nú'a to mi su ra tsibi, ne bi zofon ts'edi nú'a ra ENXE to mi hã ra t'EXH, ne bi ñembabi:

—JH ri t'EXH, bá heca ya nzudi gá obxi ja ra ximhai, ngue'a ya bi da.

¹⁹ Nu'bã ra ENXE bi ga'tsa rá t'EXH ja ra ximhai, ne bi heca ya obxi, nepH bi 'yut'a ja ra danga nthema'obxi. Bi 'yot'a njabH ngue'a gue'a 'nara nt'udi de nú'a ma da 'yot'a Ajuã co nú'H ma da mfei co rá danga cue'a. ²⁰ Nura nthema'obxi'a mi ja mØte de ra hnini, y nu mi the'ma ya obxi bi bØni ngu yá ji ya ja'i, y co rá ndunthi ra ji bi 'ño hñu nthebe kilometro rá yabH y asta bi zØxa ja yá frenu ya fani.

15

Ya ENXE co nú'H yoto yá ngats'iyá Hgui

¹ NepHbya, dá handa nuni mahets'i ma'na ra nt'udi xi mrá dangui, y xi dá 'yØ. Mi yoto ya ENXE mi hã 'ra 'nara mfei pa da mfei ya meximhai, mi gue'H yá ngats'iyá Hgui, ngue'a ya gue'a rá ngats'iyá cue Ajuã.

² Nehe dá handa nú'a ra ndehe dega xito mi nthants'i co ra tsibi, ne nú'H to'o xqui ntate de ra mbanga zu'ue ne rá c'oi, ne himbi xØcambeni'H nixi himbi hotho bi thu'tsua rá hmeya ni rá numero de rá thuhu nura zu'ue'a, mi 'bai'H ja nú'a ra ñanga ndehe dega xito, mi hã'H ya arpa nú'H xqui umbabi Ajuã. ³ Nehe mi tuti'H nú'a ra thuhu mi tuta ra Moise nú'a mi pepabi Ajuã, ne go guet'a ra thuhu tuta ra T'Hca Deti, ne mi ena'H: Nu'i Ajuã ma Hmu'ihe, go gue'e guí pe'tsa gatho ra ts'edi.

Xi xá nsunda ne xi ya d̄angui nú'ᵤ ri 'bɛfi guí øt'e.
 Y guí øt'e gatho nú'a majuani ne nú'a xá hño.
 Nu'i go gue'e grá nda de gatho ya hai de ra ximhai.
 4 Ma zi Hmu'ihe, ¿to'o gue'a hinda zu'a'i nú'bᵤ
 hinda 'yøt'e nú'a guí ma?
 Ne ¿to'o gue'a hinda xøcambeni'i ri thuhu?
 Ngue'a hønse'i grá maça Ajuá, hangue gatho ya ja'i
 de gatho ya hai de rá ngani ra ximhai da 'ñe
 da nsunda'i,
 ngue'a xa hyandi'ᵤ gue xi guí øt'e gatho nú'a xá
 hño.

5 'Mɛfa dá handa nuni mahets'i mi xogui nú'a ra
 maça luga habᵤ 'bɛ'tsa nuya xingdo habᵤ xa t'ofó
 yá hmanda Ajuá. 6 Y nuni ra maça luga'a ja bi
 bønini nú'ᵤ yoto ya εnxε mi hā nú'ᵤ yoto ya mfei,
 ne mi hñe co ya dutu dega linu xi xmá nt'axi ne mi
 huexqui, ne mi ngut'a 'nara ngut'i dega oro asta mi
 tsøxa ja yá tiña. 7 Nepᵤ 'na de nú'ᵤ goho ya d̄a'εnxε
 bi umba gatho nú'ᵤ yoto ya εnxε 'ra 'nara 'bada
 dega oro mi ñuts'i co ya ugui nú'ᵤ ma da uni Ajuá
 co rá cuε, go gue'a Ajuá to 'bᵤi pa nzantho. 8 Nu'bú
 nuni ja ra maça luga bi ñuxa ra 'bifi nú'a mi ehe
 de rá nsunda ne rá ts'edi Ajuá. Y himi tsa to da
 yut'ini asta himbi uadi nú'ᵤ yoto ya ugui mri hña
 nú'ᵤ yoto ya εnxε.

16

Rá cuε Ajuá ma da z̄adi nú'ᵤ to'o hinxa gamfri

1 Nepᵤ dá øde bi ña 'nara noya xi nts'edi mbo ra
 maça luga, ne bi 'ñemba nú'ᵤ yoto ya εnxε:

—Grí maha gui xañᵤ ja ra ximhai nú'ᵤ yá mfei
 Ajuá xa mɛ'tsa ja nú'ᵤ yoto ya 'bada.

² Nu'bá bi ma nú'a ra mudi enxε bá xanga ja ra ximhai nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi ha, hangue nú'u ya ja'i to mi pe'tsa ra hmeya de ra mbanga zu'ue ne mi xøcambeni rá c'oi'a, bi c'onts'a ja yá ndo'yo 'raya sasi xi xmá nts'o ne xi xmá 'ñu.

³ Nepu rá ñoho ra enxε bá xanga ja ra ndehe nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi ha, y nura ndehe'a bi nji ngu rá ji 'na nú'a xa tho, ne bi du gatho nú'u mi 'bu mbo ra ndehe.

⁴ Y rá hñu ra enxε bá xanga ja ya dathe ne ya pøthe nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi ha, nepu nu'ú bi nji'u. ⁵ Nepu dá øde nú'a ra enxε mi su ya dehe, mi ena:

—Nu'i ma maça Aju'a'i ne ma zi Hmu'i, go gue'e gá 'bui desde ra mudi ne asta nubya guí 'bui. Nu'i hinte guí tugue ngue'a xcá 'yøt'a ra ts'utbi xá hño. ⁶ Ngue'a xcá castiga núyu to bi mamba yá ji nú'u bi gamfri'i, ne nú'u bi mangan ri noya. Hangue ngu bi 'yøt'e'u njabu gá ø'tuabi nehe. Y dí 'ñepi da njabu'u.

⁷ Nehe dá øde ma'na ra enxε mi ña mbo ja ra maça luga habu ja ra ata, ne mi ena:

—Nu'i Aju'a ma zi Hmu'i, go gue'e guí pe'tsa gatho ra ts'edi. Guí øt'a ra hoga ts'utbi ne nú'a majuani.

⁸ Nepu rá ngoho ra enxε bi xanga ja ra hyadi nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi ha, y co rá ts'edi ra hyadi bi zat'a ya ja'i. ⁹ Pe masque xi bi zat'a ya ja'i, nu'ú himbi ne bi ntsø'mi de yá ts'oqui, nixi bi nsunda Aju'a. Nu'a bi 'yøt'e'u, bi ñama'ñu de rá thuhu Aju'a nú'a ja rá ts'edi pa bi mehna nuya ya mfei.

¹⁰ Nepu rá ncut'a ra enxε bá xanga nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi ha, bá xanga ja rá hudi nú'a ra

mbanga zu'ue, ne bi 'mεxuui hab_u gatho mi nda'a. Y nuya ja'i mi 'b_u ja rá hmanda'a asta mi tsa yá jane co ya danga ugui mi thogui. ¹¹ Pe himbi ne bi ntsø'mi'ε de yá ts'oqui. Nu'a mi øt'e'ε, mi tsani Ajuá nú'a bí 'b_u mahets'i, ngue'a mi tsama'ñ_u ya danga ugui.

¹² Nep_u rá 'rato ra εnxε bá xanga ja ra danga dathe Eufrate nú'a mi 'bε'tsa ja nú'a ra 'bada mi h_a, y nura dathe'a bi 'yot'i pa bi nja ra 'ñ_u pa bá ehe ya nda me bøxhyadi.

¹³ Nehe dá handa hñu ya ts'ondahi nú'ε mi hnequi ngu 'nara tsan'ue. 'Na bi bøni de ja rá ne ra mbanga zu'ue nú'a ngu 'nara qu'eña, nu'a ma'na bi bøni de ja rá ne nú'a ma'na ra zu'ue mi ja yoto yá ñaxu ne 'rεt'a yá ndani, ha nu'a ma'na bi bøni de ja rá ne ra hyate badi. ¹⁴ Nú'ú go gue'ε ya ts'ondahi mi øt'a ya nt'udi, ne mi pa'ε ja ya nda de gatho ra ximhai pa da munts'i'ε mahyεgui co yá soldado pa da 'ñøt'a tuhni'ε nú'a ra pa da hñanga nguenda Ajuá nú'a to pe'tsa gatho ra ts'edi. ¹⁵ Ra Zidada Jesu bi 'ñena: “Pah_u gue nuga sta damfri ya ja'i ga tsøhø ngu 'nara be. Xi da johya nú'a to ga tsadi di ndø'mi ne di he yá he pa hinda 'ño nsinque yá he, nixi hinda ntsa ja rá thandi Ajuá.” ¹⁶ Y gatho nú'ε ya nda bi munts'i'ε ja nú'a ra luka rá thuhu Armagedo de ra hñaqi ebreo.

¹⁷ Nep_u rá yoto ra εnxε bá xanga ja ra ndahi nú'a mi 'bε'tsa ja nú'a ra 'bada mi h_a, ne bi nt'øde 'nara noya de mbo ra maça luka nuni mahets'i hab_u mi hudi Ajuá, ne bi 'ñena:

—Nubyá h_a, ya xa uadi.

18 Nu'bá bi nja ya huéi ne ya ngani ne 'nara danga mbimhai. Y de gatho ya pa xa 'm̄a ya ja'i ja ra ximhai hinhya'm̄a xa nja 'nara danga mbimhai ngu nú'a bi nja nura pa'a, ngue'a xi bi nja nts'edi. 19 Y nura danga hnini bi 'yøt'a hñu hegue, y gatho ma'ra ya hnini de gatho ra ximhai bi ñunt'i'ua, y Ajuá bi beni de ra danga hnini Babilonia gue mi pe'tsi da zudi rá cue'a. 20 Y gatho nuya hai mi o madetho de ra ndehe bi go'ma ra dehe, ne ya t'øhø bi 'm̄edi. 21 Nehe bi dagui ya danga ndo de mahets'i ne bi zudi ya ja'i. Xi myá data'ua, y xi xmá hñu, mi pe'tsa ngu ñote kilo. Ya ja'i mi tsani Ajuá po nuya ndo bá pehni'a, ngue'a nu'á mi gue'a 'nara danga uguí pa gue'ua.

17

Ra ts'o'behña ma da 'm̄edi pa nzantho

1 Nep̄a bi 'ñe bi z̄cagui 'na de nú'ua yoto ya enx̄e mi ha 'ra 'nara 'bada hab̄a mi 'be'tsa yá m̄fei Ajuá, ne bi 'ñengagui:

—Bá ehe pa ga u't'a'i nú'a ra castigo ma da t'umbabi nú'a ra ts'o'behña bí hudi maña de ya ndehe. 2 Ya nda de ra ximhai xa 'yøt'a ya ts'oqui co nú'a ra ts'o'behña, nehe xa cadí gatho ma'ra ya ja'i nú'a ra ts'o'behña pa xi xa 'yøt'a ya ts'oqui'ua, nja ngu 'na to cadí ma'na pa da japi da zi ra vinu asta hinda nti.

3 Nep̄a ja nú'a ra thedi bi 'ñutca ra Maça Ndahi, nú'a ra enx̄e bi z̄xcagui ja 'nara mbonhi, y ja dá handini nú'a ra ts'o'behña mi t̄øgue 'nara thenga zu'ue hab̄a mi huxa ndunthi ya thuhu nú'ua mi ñama'ñ̄a de Ajuá. Nú'a ra zu'ue'a mi ja yoto yá

ñaxu ne 'ret'a yá ndani. ⁴ Y nú'a ra 'behña mi he 'nará he mi nthants'a morado co ra theni, y xqui tɔtua ya oro, ne 'raya hothodo ne 'raya hoga t'axa do yá thuhu ya perhla. Nehe mi ha ja rá 'yε 'nara 'bada dega oro mi ñuts'i de ya t'ɔt'e xá nts'o ne de yá ts'oqui nú'a ra ts'o'behña. ⁵ Y ja rá de xqui t'opabi 'nara thuhu nú'a hinto bi baði te rí bɔni, pe mi ena: “Ra danga Babilonia, go gue'a ra nana de ya ts'o'behña, go gue'a bi 'ñudi da t'ɔt'e ja ra ximhai gatho nú'a xá nts'o.” ⁶ Nepu dá handa nú'a ra 'behña ngu mri ti ngue'a xqui hyo ndunthi yá mɛfi Ajuá ne nú'u bi dɛna ra Zidada Jesucristo ne bi damajuani de gue'a. Ne nu ndá handi'a xi dá 'yø nts'edi. ⁷ Nu'bá ra εnxε bi 'ñengagui:

—¿Hanja guí 'yø? Nuga ma ga xi'i nú'a hinto xa baði de nú'a ra ts'o'behña ne de nú'a ra zu'ue ri tɔgue'a, nú'a pe'tsa yoto yá ñaxu ne 'ret'a yá ndani. ⁸ Nú'a ra zu'ue gá handi mi 'bui, pe nubyá ya jo'o, pe 'mɛfa ma da c'onts'i de ja ra o'tsi nú'a otho habu bí c'a, nepu da ma habu da thogui ya ugui pa nzantho, y nuni ja guehni rá gats'i. Ya meximhai nú'u to'o desde ra madi ra ximhai hinxqui t'opabi yá thuhu ja ra libro habu huxa yá thuhu nú'u to'o ma da nte pa nzantho, nuya ja'i'u ma da 'yø nu stí hyandi'u da bɔts'e nú'a ra zu'ue de ja nú'a ra o'tsi'a, ngue'a nu'á mi 'bui nepu bi njo'o, pe ma da 'mui ma'na'qui.

⁹ Pa da za to da zo rá mfeni núna ma ga ma, mahyoni di ja rá mɛadi. Nú'u yoto ya ñaxu, gue'u ngu yoto ya t'øhø habu hudi nú'a ra 'behña. ¹⁰ Nehe nú'u yoto ya ñaxu gue'u ngu yoto ya nda. Cat'a de gue'u ya xa thacua yá ts'edi. 'Na go gue'a ra

ndabya, ha nu ma'na hinxa t'umtho rá 'bēfi, pe nu stí nda'a, 'na t̄ai ya pa ma da nda. ¹¹ Nú'a ra zu'ue mi 'b̄ai ma'm̄et'o pe nubyá ya jo'o, go gue'a ma da 'na de nú'̄u yoto ya nda, pe ja ra uenda go gue'a ma drá h̄ñato ra nda, y 'm̄efa ma da ma hab̄u ma dra huati pa nzantho.

¹² Y nú'̄u 'r̄et'a ya ndani xcá hyandi gue'̄u ngu 'r̄et'a ya nda hinxa thuts'itho dega nda. Pe ma da t'umbabi'̄u da nda 'na ora mahyεgui cō ra mb̄anga zu'ue. ¹³ Nú'̄u 'r̄et'a ya nda 'nadra mfeni ma da m̄'̄tsi'̄u, hangue ma da umba ra ts'̄utbi nura mb̄anga zu'ue. ¹⁴ Ne da ntuhni'̄u co ra T'̄uca D̄eti, y nura T'̄uca D̄eti go gue'a ma da nt̄ate, ngue'a go gue'a ra Hmu de gatho ya hmu, ne ra Nda de gatho ya nda. Y nú'̄u to'o 'b̄ai co ra T'̄uca D̄eti ma da nt̄ate'̄u, y nú'̄u go gue'̄u xa huahna Ajuā pa da gamfri, y nu'̄u xa gamfri xá h̄ño.

¹⁵ Nehe bi 'ñengagui ra ε̄n̄ε:

—Nú'̄u ya dehe xcá hyandi hab̄u hudi ra ts'o'behñā, go gue'̄u ngu nuya ja'i de gatho ya h̄ñāqui 'b̄ai ja gatho ya hnini ne ja gatho ya hai. ¹⁶ Y nú'̄u 'r̄et'a ya nda xcá hyandi co ra mb̄anga zu'ue, nu'̄u ma da utsa ra ts'o'behñā, ne da h̄ñācuabi gatho yá h̄ño, ne da zogui sinque rá he, ne da zipa rá nḡo, y nuyá ndo'yo da tsā'tuabi. ¹⁷ Ngue'a Ajuā xa umbabi yá mfeni'̄u pa da 'ȳo'tua rá paha'a, hangue 'nat'a bi mañ'̄u pa bi umba ra ts'̄utbi nú'a ra zu'ue asta hinda nja nú'a xa mā Ajuā. ¹⁸ Y nú'a ra 'b̄ehñā xcá hyandi gue'a ra d̄anga hnini hab̄u 'b̄ai 'na to'o di manda ya nda de ra ximhai.

Ra data hnini Babilonia bi yøt'e

¹ Mefa de guehna dá handa ma'na ra εnxε bi gai de mahets'i, xi mi ja rá ts'edi, ne bi yot'a ra ximhai co rá nsunda. ² Ne bi ña nts'edi, bi 'ñena:

—Ra danga hnini Babilonia ya xa 'bedi rá nsu, nubyá ja 'buhni gatho 'rama'na'ño ya ts'ondahi, nehe ja jani yá 'bafi nú'ya ya ts'int's'ya xá nts'o ne xi t'utsa. ³ Ra Babilonia bi cadi ya ja'i de gatho ya hai de ra ximhai pa bi nts'oqui'y, nehe gatho ya nda de ra ximhai xa nts'oqui'y con gue'a, y gatho ya ma ne ya duqui xa nrico'y co yá ts'ot'øt'e øt'a nura hnini'a.

⁴ Ne dá øde ma'na ra noya de mahets'i mi ena:

—Nú'ah'y ma hnini'ih'y, pøñh'y de nura ts'ohnini'a pa hingui 'yøth'y ya ts'oqui ngu øt'e'y, ne pa hinda za'ah'y nú'ya ya mfei ma da zudi'y. ⁵ Ngue'a xi xa ndangui yá ts'oqui'y y co yá ndangui asta ya xa zøxa nuua mahets'i, y Ajuá hinxa pumfri de ya ts'ot'øt'e øt'e'y. ⁶ 'Yø'tuabih'y nura hnini'a ngu nú'a xa 'yøt'e'a pa ma'ra, ne co'tsuah'y yo'qui rá ndunthi de nú'a xa 'yøt'e. Thantsh'y yo'qui nú'a ma da t'umbi'a ngu nú'a xi xa 'yøt'e'a co ma'ra. ⁷ Japh'y da zama'ñh'y ne da tho ya ts'othogui ngu nú'a xa 'yøt'e'a co rá nt'ets'i ngue'a xi pε'tsa ndunthi ya hño, ngue'a nu'á nja ngu 'nara 'behña ri nda, hangue ena: “Nuga dí hucua drá 'behña dí nda, hinxa du ma dame, nixi hinga ma ga thogui ya dumai.” ⁸ Por gue'a 'na patho ma da t'umba ya mfei, y nuya mfei'y go gue'a ra du ne ya dumai ne ra thuhu, ne da zat'a nura hnini'a, ngue'a xi ja rá ts'edi Ajuá ma Hmuh'y nú'a to'o da hña'mba nguenda'a.

⁹ Ne ya nda de ra ximhai nú'ᵤ to'o xa 'yøt'a ya ts'òqui co ra hnini'a ne xa johyau ja ya ts'ot'øt'e øt'e'ᵤ, nú'ᵤ ya nda'ᵤ ma xi da nzoni ne ma da du yá mui nu sta hyandua rá 'bifi nú'a ra ts'ohnini ma da zat'i. ¹⁰ Nú'ᵤ ya nda ma da 'mai yabᵤ ngue'a da ntsu de nú'a ma da nja, ne ma da 'ñena'ᵤ:

—¡A, huecate'ihᵤ nú'ahᵤ guí 'buhubᵤ ja ra danga hnini Babilonia! Nu'ahú mi ja ri ts'edihᵤ, pe 'na oratho xa zu'ahᵤ rá castigo Ajuá.

¹¹ Ya ma ne ya duqui de ra ximhai ma da nzoni'ᵤ ne da du yá mui de nú'a bi nja co ra hnini'a ngue'a ya ma da njo'o to da dambi nú'a da pa'ᵤ. ¹² Mi hats'i'ᵤ da pa ja ra hnini'a ya t'øt'e dega oro ne dega t'axi, ne ya hoga do ne ya perhla, ne ya hoga dutu dega linu ne dega seda, ne nú'ᵤ ya hoga dutu dega morado ne dega theni. Nehe mi hats'i 'rama'na'ño ya za nú'ᵤ yuni xá cahi, ne ya hoga t'øt'e xa thoqui dega marfi, ya hoga za, ra marmo, ne ya bøjá, 'na rá thuhu ra bronse, ha nu ma'na ra yerro. ¹³ Mi hats'i nehe ya canela, ya hoga ndapo yuni xá cahi, ra t'uts'i, ra mirra, ne ya dehe nú'ᵤ xi yuni xá cahi, ra vinu, ra aceite, ra hoga arina, ne ra trigo. Nehe mi tsixa ya mbo'oni, ngu ya deti ne ya fani. Nehe mi tsixa ya carro, ne asta ya 'bego, y gue'ᵤ ya ja'i mi pa'ᵤ ngu ya mbo'oni. ¹⁴ Ya ma ne ya duqui ma da 'ñembabi nú'a ra hnini:

—¡Ya otho'i nú'ᵤ ya hoga fruta ngrí ho, y ya gá 'bedi pa nzantho gatho nú'ᵤ ya hño ne ya nt'ets'i nguí pe'tshma!

¹⁵ Nú'ᵤ ya ma ne ya duqui xa nrico ngue'a xa pa yá t'øt'e ja nura danga hnini, ma da 'mai yabᵤ

ngue'a ma da zu nú'a ra castigo ma da nja. Ma da nzoni'ᵤ ne da du yá mᵤi, ¹⁶ ne da 'ñena'ᵤ:

—¡A, hyøctho nuni ra dāhni! Ngue'a mi ngu 'nara 'bēhñā mi he ya hoga dutu dega linu ne dega morado ne dega theni, nehe xqui nhyoqui dega oro ne dega hoga do ne dega perhla. ¹⁷ ¡'Na oratho bi uadi gatho yá ndunthi nuyá hño mi pē'tsi!

Nehe gatho nú'ᵤ to'o mi manda ya motsa, ne nú'ᵤ to'o mi ε'ti, ne nú'ᵤ ma'ra mri mpefini, ne nú'ᵤ to'o mi pani, gatho'ᵤ ma da 'mai yabᵤ, ¹⁸ y nu sta hyandua rá 'bifi nú'a ra dānga hnini ma da zāt'i, da ñā nts'edi'ᵤ ne da 'ñena:

—Mi otho ma'na ra hnini xi mrá dāngui ngu nuni.

¹⁹ Nehe da hyøxa ya hai ja yá ñāxu ngue'a da du yá mᵤi'ᵤ, ne da nzoni'ᵤ co ra dumᵤi, ne da ñā nts'edi ne da 'ñena:

—¡A, hyøctho nuni ra dānga hnini! Ngue'a xi mrá dāngui rá tai, y ja xqui nriconi gatho nú'ᵤ to mi pē'tsa yá motsa ja ra ndehe. ¡Pe 'na oratho bi zāt'a gatho nuni ra hninini!

²⁰ Pe nú'ahᵤ gyá gamfrihᵤ ne gatho nú'ahᵤ yá 'mēhni'ihᵤ Ajuā, ne gatho nú'ahᵤ ma'ra guí 'bᵤhᵤ mahets'i, johyahᵤ de nú'a bi nja ja nú'a ra dānga hnini, ngue'a Ajuā xa hñā'mba nguenda nuya jā'i mi 'bᵤhni, ne xa t'ø'tuabi'ᵤ ngu nú'a xqui 'yø't'a'ihᵤ nehe.

²¹ Nepᵤ 'nara εnxε xi mi ja rá ts'edi bi gᵤ 'nara dānga do nú'a ma'na xmá hñᵤ que 'nara dānga jᵤni, ne bi 'yεnt'a ja ra ndehe ne bi 'ñena:

—Njaua ma da yᵤi nehe ra Babilonia nú'a ra dānga hnini, ne ya hinhya'mᵤ ma da hnequi ma'na'qui. ²² Nixi ya hinhya'mᵤ ma da yopa nt'øde

ma'na'qui ya nzuni de ya arpa, nixi de ya th_uza, nixi de ya trompeta ja nura hnini'a. Ni 'nara m_efi de nu'araza ra 'b_efi hinda yopa 'm_ui ja nura hnini'a, nixi da yopa m_pe_fi 'nara j_uni. ²³ Ni 'nara ñot'i ya hinda hnequini, nixi hinhya'm_u da nja ma'na'qui ya ngo dega nthati. Nú'ü ya ma ne ya duqui to mi mpa ne mi ntai ja nura hnini'a, xi bi nja yá ts'edi ja ra ximhai, y co yá nt'ete nuya mengu de guehni mi hat'a ya ja'i de gatho ya hai de ra ximhai, pe ya bi uadi yá ts'edi'ü.

²⁴ Nura hnini'a ya bi hnequi gue go xi tu ra ts'oqui'a de nú'ü ya gamfri ne yá 'm_ehni Aju_u xa tho, ne de gatho nú'ü ma'ra xa tho ja ra ximhai.

19

¹ 'Mefa dá øde mi ñ_a nts'edi ndunthi ya ja'i nuni mahets'i, mi ena'ü:
¡Drá nsunda Aju_u! Ngue'a xá nsunda ne ja rá ts'edi ne bi za bi pøhø ya ja'i.

² Ngue'a nu'á øt'a ra hoga ts'utbi ne nú'a majua_{ni}. Nu'á xa umba ra m_fe_i nura ts'o'b_ehñ_a nú'a mi japa ya ja'i da 'yøt'a ya ts'oqui.
Aju_u bi co'tsuabi'a nú'a bi 'yøt'e gue bi hyo nú'ü to'o mi p_epabi Aju_u.

³ Nep_u bi yopa 'ñena'ü ma'na'qui:
—¡Drá nsunda Aju_u! Ngue'a hinhya'm_u ma da ntsaya da bøxa rá 'bifi nú'a ra hnini bi zat'i.

⁴ Nu'b_u nú'ü 'natemagoho ya nd_a ne nú'ü goho ya d_aεnxε bi ndandiñ_ahmu'ü, ne bi xøcambeni Aju_u nú'a bí hudi ja rá hudi, ne mi ena'ü:

—¡Njab_u gue'a! ¡Drá nsunda Aju_u!

⁵ Nep_u bi nt'øde ma'na ra noya de hab_u mi hudi Aju_u, ne bi 'ñena:

Nsundah_u Aju_a,
gatho nú'ah_u guí peph_u
ne guí tsuh_u'a,
ngu ya notsi ngu ya dangui.

Ra ngo de rá nthati ra T'uca Deti

⁶ Nep_u dá øde 'nara ñahni de 'nara danga
hmunts'a ja'i, 'ñena mri nhyahni ndunthi ya dehe,
ne 'ñena 'raya ngani, ne mi ena:

¡Drá nsunda Aju_a! Ngue'a nú'á go gue'a ma
Hmuh_u pε'tsa gatho ra ts'edi, ne go gue'a ra
Nd_a de gatho ra ximhai.

⁷ Johyah_u ne nsundah_u'a,
ngue'a ya bi zø ra pa de rá nthati ra T'uca Deti.
Ra navia ya xa nhyoqui,

⁸ ya xa hye nú'a ra hoga dutu xqui t'umbi xá nt'axi
y ri huexqui.

Nura t'axa dutu'a gue'a yá te xá nt'axi nú'u to'o xa
gamfri Aju_a.

⁹ Nep_u ra εnxε bi 'ñengagui:

—'Yofo nuya ya noya: “Dá johya nú'u to da
sipabi pa da ma ra ngo de rá nthati ra T'uca Deti.”

Nehe bi 'ñengagui:

—Nuya guehya yá noya Aju_a, y guehya xi ma-
ju_ani.

¹⁰ Nep_u nuga dá ndandiñahmu ja rá ua ra εnxε
pa ga nsunda'a, pe nu'á bi 'ñengagui:

—Oguí øt'a njab_u, gue'a necagui ne ma'ra ri
cu dyá 'begoh_u mahyεgui de Aju_a, ne dí mañh_u rá
noya ra Zidada Jesu. Go da xøcambeni Aju_a.

Nu'u tó'o mamba rá noya Aju_a gue'u damaju_ani
nehe de nú'a xa ma ra Zidada Jesucristo.

'Nara tøque mri tø 'nara t'axfani

11 Nepu dá handa mahets'i mi xogui, ne dá handa 'nara togue mri tø 'nara t'axfani, y nú'a ra togue'a xa thu'mbabi 'nara thuhu nú'a rí bøni da 'ñena: Nú'a xa ma, nzantho da 'yøt'e. Ne ma'na ra thuhu rí bøni da 'ñena: Majuani. Ngue'a nu'á xi ra hoga nda, øt'e xá hño, ne øt'a ya tuhni ngu rí 'ñepi. 12 Yá da 'ñena mi zø ya tsibi, ne mi hu'tsa ndunthi ya corona, y nehe xqui t'opabi 'nara thuhu nú'a hinto mi paði te mi ne da ma, hønse'a go mi pa'a. 13 Ne mi he 'nara dutu xqui 'bobo co ra ji, y rá thuhu gue'a Rá Noya Ajuá. 14 Ne mri deni'a ndunthi ya memahets'i nú'u øt'a ya tuhni, mri hñe'u dega hoga linu xi xmá nt'axi, ne mri togue ya t'axfani nehe. 15 Nu'a ra madi togue mi pøni de rá ne 'nara mahuai dega yo filo. Con gue'a ma da na'mbabi ya ja'i de gatho ya hai de ra ximhai, ne ma da nda de gue'u con gatho rá ts'edi, ja ra uenda di ha 'nara ts'ut'o dega bøjá. Ne ngu 'nara ja'i net'a ya obxi pa da the'mi, njab'u ma da huata ya ja'i nuto yá ncontra Ajuá nú'a to pe'tsa gatho ra ts'edi ne pø rá cuε con gue'u. 16 Ne ja rá he de ja rá xithe xqui t'ofø 'nara thuhu ena: “Ra Nda de gatho ya nda ne ra Hmu de gatho ya hmu.”

17 Nepu dá handa 'nara enxε mi 'bai ja ra hyadi, ne bi mafi nts'edi pa bi ma'ta gatho ya ts'intsu di nhyats'i, ne bi 'ñembu:

—Bá ehü gui munts'ihü pa gui tsihü nú'a ra danga hñuni ma da 'ra'ahü Ajuá. 18 Ma da t'a'ahü gui tsihü yá ngø ya danga nda ne ya nda gá soldado, ne yá ngø nú'u to xi mi jahma yá ts'edi. Ma gui tsiphü yá ngø ya fani ne nú'u to mi togue'u. Xi ma gui tsiphü yá ngø gatho ya ja'i, ngu ya 'bego ne

nú'ᵤ hingyá 'bɛgo, ngu ya notsi ne ya d̄angui.

¹⁹ Nepᵤ dá handa ra mb̄anga zu'ue ne ya nd̄a de ra ximhai xqui munts'i'ᵤ co yá soldado pa da ntunhui nú'a to mi t̄oḡue ra t'axfani ne nú'ᵤ to mi d̄eni'a. ²⁰ Nú'a ra mb̄anga zu'ue bri jᵤ co nú'a ra hyate b̄adi to xqui 'ȳot'a ya nt'udi ja rá thandi nú'a ra mb̄anga zu'ue. Co nuyá nt'udi ra hyate b̄adi xqui hyat'a ya ja'i nú'ᵤ xqui thu'tsua rá hmeya nú'a ra mb̄anga zu'ue ne xqui x̄ocambeni'ᵤ rá c'oi'a. Nú'ᵤ ri yoho bi t'ent'a ma tetho ja ra ndehe dega tsibi nú'a fasp̄i co ra asufre. ²¹ Y nú'a to mi t̄oḡue ra t'axfani bi hyo nú'ᵤ ma'ra to mri d̄ena ra mb̄anga zu'ue ne ra hyate b̄adi. Bi hyo'ᵤ co nú'a ra mahuai mi p̄oni de rá ne, y gatho ya ts'int's'ᵤ xi bi niñ̄a co yá nḡo'ᵤ.

20

'Na 'mo ya j̄eya

¹ Nepᵤ dá handa 'nara ɛnxɛ bi ḡai de mahets'i mi h̄a ra nsoqui de ra o'tsi nú'a otho habᵤ bí c'a, nehe mi h̄a 'nara d̄anga cadena. ² Ne bi gᵤ ra d̄anga zu'ue nú'á go gue'a ra ndaxjua qu'eñ̄a mi 'b̄ui desde maya'bᵤ, nú'a rá thuhu ra ts'ond̄ahi ne ra Satá. Ne bi dat'i pa 'na 'mo nj̄eya, ³ y ngu bi dat'i bi 'yent'a mbo ja nú'a ra o'tsi'a, ne bi got'i ne bi hñu'tsua 'nara seyo pa ya hinda za da hyat'a ma'ra ya ja'i asta hinda uadi nú'ᵤ 'na 'mo nj̄eya. 'Mɛfa ma dra th̄oḡue pa 'raya patho.

⁴ Nepᵤ dá handa 'raya hudi, y ja mi huhni nú'ᵤ to'o xqui t'umba ra ts'edi pa da 'ȳot'a ra ts'utbi. Nehe dá handa nú'ᵤ xqui th̄ecua yá 'yuga ngue'a xqui damajuani de ra Zidada Jesucristo ne xqui

mamba rá noya Ajuá, ne hinxqui xɔcambeni ra mbanga zu'ue nixi rá c'oi'a, nixi hinxqui hopi to da meya'ɥ ja yá de o ja yá 'yɛ co rá hmeya ra zu'ue. Dá handi bi yopa nte'ɥ ne bi ndá co ra Zidada Jesucristo pa nú'ɥ 'na 'mo njeya. ⁵ Nú'á go gue'ɥ xi ya mudi bi yopa nte de nú'ɥ xqui du. Y nu'ɥ ma'ra himbi yopa nte'ɥ asta himbi zɔxa nú'ɥ 'na 'mo njeya. ⁶ Njapi ne xá nt'axi nú'ɥ to xa yopa nte ra mudi. Y rá ñoho ra du nú'á ma da nja ja ra nidu, hinda za te da 'yɔ'tuabi'ɥ. Gatho'ɥ da macja ja rá thandi Ajuá ne ra Zidada Jesucristo, ne da ndá'ɥ co ra Zidada Jesucristo pa nú'ɥ 'na 'mo njeya.

⁷ Y nu sta uadi nú'ɥ 'na 'mo njeya, ra Satá ma dra thogue de habɥ xa jot'i. ⁸ Nu'á ma da bɔni pa da hyat'a ya ja'i 'bɥ ja gatho ya hai de ra ximhai. Da ma pa da hyat'a ra Gog ne ra Magog, nú'á gue'ɥ yá ncontra ra Zidada Jesucristo, ne da hyat'i'ɥ pa da munts'i pa da 'ñɔt'a tuhni, y nuyá ndunthi'ɥ ngu rá ndunthi ra 'bomu ja ja ra ñanthe. ⁹ Gatho nuya ja'i'ɥ dá handi bi ma'ɥ ja rá nguni ra ximhai pa bá thets'i'ɥ habɥ mi ja rá hmáca hnini Ajuá ne mi 'bɥ ya gamfri. Pe Ajuá bi mehna ra tsibi de mahets'i pa bi zat'i'ɥ. ¹⁰ Ne ra ts'ondáhi nú'á to mi hat'a ya ja'i bi t'ent'a ja ra ndehe dega tsibi nú'á faspí co ra asufre, habɥ xqui t'ent'i nehe ra mbanga zu'ue ne nú'á ra hyate bádi. Nuni ja guehni ma pa ra xuui da zama'ñɥ'ɥ ja ɥgui pa nzantho.

Ma da nja 'nara nsɥca uenda ja rá thandi Ajuá

¹¹ Nepɥ dá handa 'na mi hudi ja 'nara danga hudi xmá nt'axi. Y ngu bi hnequi'a, 'bestho bi 'mɛtho mahets'i ne ra ximhai, y nixi bi fadi habɥ bi ma. ¹² Nehe dá handi nú'ɥ xqui du, gue notsi

ndangui mi 'bahni ja rá thandi Ajuá. Nepu bi so'tsa ya libro, y nehe bi so'tsa nú'a ra libro habu huxa yá thuhu nú'u to'o ma da nte pa nzantho. Y nú'u to xqui du bi thá'mba nguenda de nuya t'øt'e xqui 'yøt'a ja ra ximhai, y nuya t'øt'e'u xqui t'ofa ja nuya libro'u. ¹³ Nú'a ra luga habu mi 'bu nú'u xqui du, nura luga'a xqui da nú'u mi 'bahu, ra ndehe xqui da nuya ja'i xqui zo de guehni, y ra nt'agui xqui da nú'u xqui nt'aguini, y cada 'na de nuya ja'i'u bi thá'mba nguenda de nuya t'øt'e xqui 'yøt'e'u. ¹⁴ Nepu ra nt'agui ne ra luga habu mi 'bu nú'u xqui du ya bi ñocho, ngue'a bi t'ent'a ja ra ndehe dega tsibi faspí. Y ra castigo ja nuna ndehe dega tsibi go gue'a rá ñoho ra du. ¹⁵ Hangué bi t'ent'a ja ra ndehe dega tsibi nú'u to'o hinxqui t'opabi yá thuhu ja nú'a ra libro habu xqui thu'tsua yá thuhu nú'u to'o ma da nte pa nzantho.

21

Ma da nja ma'ra'yo ra ximhai ne mahets'i

¹ Nepu dá handi xqui nja ma'ra'yo ra ximhai ne mahets'i, nguetho nú'a ra mudi ximhai mi ja ne nú'a mahets'i bi 'metho'u. Nehe ya mi otho ra ndehe. ² Nuga drá Xuua, dá handa ra maca hnini Jerusale nú'a xqui nja ma'ra'yo. Dá handi bi gai de mahets'i po rá ts'edi Ajuá ne mi hnequi mahotho ngu 'nara navia ya xa hñe pa da nthatui nú'a ma drá dame. ³ Ne dá øde 'nara noya de mahets'i mi ña nts'edi, mi ena:

—Ndi, Ajuá 'bahu ya ja'i, y ma da 'mai con gue'u pa nzantho, y nú'u go gue'u rá hnini'a. Ajuá go gues'e'a ma da 'mahu'u ngue'a go gue'a yá Ajuá'u.

⁴ Ne Ajuᵛ ma da ducuabi gatho yá guida'ᵛ. Ya hinda nja ra du, ni ya ts'oni, ni ya dumai, nixi ya ugui, ngue'a nuya t'øt'e mi ja ma'mæt'o, nubyá ya otho.

⁵ Nepᵛ nú'a to'o bí hudi mahets'i ja rá hudi bi 'ñena:

—Padi gue nuga dí japi gatho ya t'øt'e da nja ma'ra'yo.

Nehe bi 'ñengagui:

—'Yofo nú'a stá xi'i, ngue'a nuya ya noya go guehya majuaní ne ma da nja ngu stá ma.

⁶ Ne bi 'ñengagui:

—Ya xa t'øt'e. Nuga go gueque rá mᵛdigui ne asta rá gats'i, ngu ya letra fᵛdi desde ra A asta ra Zeta. Nu'a tó'o da zᵛ ra nduthe, ga umbi da zi nú'a ra dehe dega te pøhø ja ra pøthe ne t'untho. ⁷ Y gatho ya t'øt'e go dyá meti nú'ᵛ to ma da ntate. Nú'ú go yá Ajuagui'ᵛ, y nuga go ma batsi'ᵛ. ⁸ Pe nuya zuse, ya 'ñagamfri, ya ts'oja'i, ya hyote, ya 'ñeja'i, ya 'ñete, ne nú'ᵛ to xøcambeni ya c'oi, ne gatho ya c'uamba, gatho'ᵛ ma da t'ent'a ja ra ndehe dega tsibi nú'a faspí co ra asufre. Nú'á go gue'a rá ñoho ra du.

Ra 'ra'yo Jerusale

⁹ Nepᵛ bi 'ñe bi zᵛcagui 'na de nú'ᵛ yoto ya enxε mi hᵛ 'ra 'nara 'bada habᵛ mi 'be'tsa nú'ᵛ yoto yá ngats'i yá mfei Ajuᵛ. Ne bi 'ñengagui:

—Bá ecua pa ga u't'a'i ra nᵛvia nú'a ma da nthatui ra T'ᵛca Deti.

¹⁰ Nepᵛ ja nú'a ra thedi bi 'ñutca ra Maça Ndahi, nú'a ra enxε xqui zocagui bi zixcagui ja 'nara danga t'øhø xi xmá hñets'i, ne bi 'ñutcagui ra danga maça hnini Jerusale mi cai de mahets'i po rá ts'edi

Ajua. ¹¹ Nú'a ra hnini'a xi mri yot'i co rá nsunda Ajua, ne ngu 'nara hothodo xi mri huexqui, ngu nú'a ra hoga do rá thuhu jaspe, ngu ra xito nú'a di hya'tsi. ¹² Mi jot'i co 'nara danga jado xi xmá hñets'i, y mi pe'tsa 'ret'amayoho ya gosthi y mi 'ba 'nara enxε cada ra gosthi. Ja nuya gosthi'xqui t'ofoni yá thuhu nú'x 'ret'amayoho ya 'mái gá ja'i xqui 'ñehe de nú'x 'ret'amayoho yá t'x ra Israel. ¹³ Mi ja hñu ya gosthi de bōxhyadi, y má hñu de yūhyadi, má hñu de mahuifi, y má hñu de mac'angui. ¹⁴ Ra jado de nura hnini'a mi pe'tsa 'ret'amayoho ya mudi do, y ja nuya do'x xqui t'ofoni yá thuhu nú'x 'ret'amayoho yá apostol ra T'xca Dεti.

¹⁵ Nú'a ra enxε to'o ndí ña'be mi ha 'nara t'eni dega oro mri hnequi ngu 'nara xithi pa mi enga nura hnini'a ne rá jado ne yá gosthi. ¹⁶ Ra hnini mi mahyεgui rá ma ne rá nxidi ne rá hñets'i. Ra enxε bi 'yeni ra hnini co nú'a ra t'eni mi ha, rá ma bi zadi 'natemagoho nthebe kilometro, nehe rá hñets'i ne rá nxidi bi zadi mahyεgui. ¹⁷ Ne bi 'yeni ra jado y bi zadi hñu'rate ne goho metro, go gue'a ra t'eni padi ya ja'i, hangue bi cupa ra enxε.

¹⁸ Ra jado xqui thoqui dega jaspe, ne ra hnini xqui thoqui 'ra'tho dega oro, y mi hya'tsi ngu ra xito. ¹⁹ Nehe ya mudi do de rá jado ra hnini gatho mi tu ya hoga do. Rá mudi ra do mi tu nú'a ra t'axa do rá thuhu ra jaspe, rá ñoho mi tu nú'a ra ixca do rá thuhu ra safiro, rá hñu mi tu nú'a ra c'anga do rá thuhu ra agate, rá ngoho mi tu nú'a ra cūh do rá thuhu ra esmeralda. ²⁰ Rá ncūt'a do mi tu nú'a ra do nthants'i ra t'axi co ra theni rá thuhu ra onice. Rá 'rato mi tu nú'a ra do xá ntheni

rá thuhu ra coralina. Rá yoto ra do mi tu nú'a ra do xá nc'ast'i rá thuhu ra crisolito. Rá hñato mi tu nú'a ma'na ra c'anga do rá thuhu ra berilo. Rá guto mi tu nú'a ra do xá nc'ast'inthants'i ra c'angui rá thuhu ra topacio. Rá 'ret'a mi tu nú'a ma'na ra c'anga do rá thuhu ra crisoprasa. Rá 'ret'ama'ra mi tu nú'a ra do ra 'botheni rá thuhu ra jacinto. Ne rá 'ret'amayoho mi tu nú'a ra do ra nzat'a theni rá thuhu ra amatista. ²¹ Nú'u 'ret'amayoho ya gosthi xqui thoqui co nú'a ra t'axa do rá thuhu ra perhla. Cada 'nara gosthi mi gue'a 'nara perhla. Y nura 'ñu de mbo ra hnini mi 'ra'tho dega oro ne mri hya'tsi ngu ra xito.

²² Nuni ja ra maça hnini hindá handini ni 'nara nija, ngue'a go guesε Ajuā ma Hmuh 'buhni nú'a to pe'tsa gatho ra ts'edi. Nehe ja 'buhni ra T'uca Dεti. ²³ Nehe hinga mahyonini ra hyadi nixi ra zana pa da yot'a ra hnini, ngue'a rá nsunda Ajuā ne ra T'uca Dεti go guesε'u ri yot'a nura hnini'a. ²⁴ Y gatho ya gamfri de maxøgue rá nguni ra ximhai ma da 'ño'u ja ra ñot'i'a, nehe ya nda de ra ximhai nú'u xa gamfri ma da zøni ja nura hnini'a, ne da hñaxa yá nsu pa da zogui ja nura hnini'a. ²⁵ Ne ya gosthi hinhya'mu jot'i, nehe hinhya'mu ja ra 'bexuui. ²⁶ Nehe ya gamfri de maxøgue rá nguni ra ximhai ma da hñaxa yá nsu ja nura hnini'a. ²⁷ Pe hinda ma da yat'ini nú'u to'o hinxá nt'axi, nixi nú'u to'o øt'e xá nts'o, nixi nú'u manga ya nc'uamba. Nuni ma da yat'ini hønse nú'u to'o xa t'opabi yá thuhu ja rá libro ra T'uca Dεti, habu huxa yá thuhu nú'u to'o ma da nte pa nzantho.

22

¹ Nepu ra ενχε bi 'ñutcagui 'nara d̄athe xi xá nt'axi y nura dehe'a gue'a ra dehe dega te. Mi hnequitho nú'a te mi ja mbo ngu nja ra xito, ne mi p̄oni de habu mi hudi Ajuā ne ra T'uca D̄eti. ² Madetho de rá 'ñu ra hnini ne ja yá ñani ra d̄athe mi 'bahni nú'a ra za dega te, ne ri unga yá fruta 'ret'amayoho 'mi'qui ra j̄eya, tat'a zana uni yá fruta, y nuyá xi ra 'ñethi pa bi ñani nú'u ya ja'i xqui 'ñe de gatho rá ngu ni ra ximhai. ³ Nehe da 'ñothoni ni 'nara t'ot'e xá nts'o. Nuni ja ma da njani ra hudi habu hudi Ajuā ne ra T'uca D̄eti, y nu'u tó'o p̄epabi Ajuā ma da x̄ocambeni'a. ⁴ Nu'ú ma da hyanduabi rá hmi Ajuā, y rá thuhu'a ma da t'ofa ja yá de'u. ⁵ Nuni ma da 'ñothoni ra 'bexuui, nixi hinga mahyoni rá ñot'i ra hyadi nixi ma'na ra ñot'i pa da yot'i nuto gatho ma da 'm̄ahni, ngue'a Ajuā go gue'a ma da yot'i'u, y nú'ú ma da nda pa nzantho.

'B̄wi guetbu rá yo'ehe ra Zidada Jesucristo

⁶ Nepu ra ενχε bi 'ñengagui:

—Nuya ya noya go guehya xi majuani, ne ma da nja ngu xa hma. Ajuā ma Hmuh̄u nú'a ri umba ra mf̄adi yá 'mehni, go gue'a bi mehna rá ενχε pa da 'ñutuabi nú'u to p̄epabi de nuya t'ot'e ma da nja 'bestho.

⁷ —¡Beñhu gue nuga ma ga ehe 'bestho!

Dá johya nú'a to da hñuxa nt'øde nuna rá noya Ajuā xa t'ofa ja nuna libro.

⁸ Nuga go gueque drá Xuua, dá øde ne dá handi gatho nuya t'ot'eya. Y ngu dá juadi dá øde ne dá handi dá ndandiñahmu ja rá ua nú'a ra ενχε xqui

'ñutcagui gatho nuya ya t'øt'e pa ga nsunda'a. ⁹ Pe nu'á bi 'ñengagui:

—Oguí øt'a njab_u, dyá 'bεgoh_u mahyεgui co nú'_u ma'ra ri cu mamba rá noya Ajuá ne nú'_u to'o huxa nt'øde nú'á xa t'ofø ja nuna ra libro. Go da xøcambeni Ajuá.

¹⁰ Nehe bi 'ñengagui:

—Oxqui agui nuya ya t'øt'e xcá 'yofø ja nuna ra libro, ngue'á ya ma da zøhø ra pa pa da nja nuya ya t'øt'eya. ¹¹ Ya ts'o'm_ui dá sigui da nts'o'm_ui, nu'_u xá nts'o dá sigui da nts'oni, ha nu'_u to ya hoja'i, dá sigui da hñoja'i, y nu'_u tó'o øte Ajuá, dá sigui da 'yøte.

¹² —Xi majua_{ni}, ma ga ehe 'bestho ne ga ju'tuabi cada 'na ngu nú'á xa mεfi. ¹³ Nuga go gueque rá ma_udigui ne asta rá gats'i, ngu ya letra f_udi desde ra A asta ra Zeta.

¹⁴ Njapi nú'_u to'o xa t'axca yá dutu pa da t'umba nse_uqui da y_ut'a ja ra ma_uca hnini ne da zipa rá fruta nú'á ra za dega te. ¹⁵ Pe ma da gohi rí møte de ra ma_uca hnini nú'_u ya 'ñagamfri, ya 'ñete, ya 'ñeja'i, ya hyote, ne nú'_u to'o xøcambeni ya c'oi, ne gatho nú'_u to'o di ho da ma_unga ya nc'uamba.

¹⁶ —Núga drá Jesu, stá pεhn'ah_ub_u ma εnxε pa da xi'ah_u gatho nuya ya noya nú'ah_u guí camfriguih_u. Núga drá Hmu de ra nda Davi, y stí 'ñehe de yá ja'i'á. Go gueque dí ngu nú'á ra haxatsø ri huεxqui.

¹⁷ Ra Ma_uca Ndahi ne ra na_uvia nú'á ma da nthatui ra T'_uca Dεti εñ'_u:

—Bá ehe.

Nehe nu'_u tó'o øde nuna ra noyana dá 'ñena nehe'_u:

—Bá ehe.

Nu'ᵤ tó'o tsᵤ ra nduthe ne ne da ntsithe, dá 'ñehe da zi ra dehe dega te nú'a t'untho.

¹⁸ Gatho'ihᵤ dí xi'ahᵤ gue nu'ᵤ tó'o da 'yøde nuya ya noya xa t'ofoua ja nuna ra libro, ne da hñu'tsa ma'ra ya noya nú'ᵤ hinxa t'ofoua, paḥᵤ gue Ajuᵤ ma da umba ya mfei nuya ja'i'ᵤ, ngu nú'ᵤ xa t'ofoua. ¹⁹ Nehe nu'ᵤ tó'o da hñaca 'raya noya de nú'ᵤ xa t'ofa ja nuna ra libro, Ajuᵤ ma da hñacuabi nehe yá thuhu nuya ja'i'ᵤ de ja ra libro habᵤ huxa yá thuhu nú'ᵤ ma da nte pa nzantho, nehe nuya ja'i'ᵤ hinda yut'a ja ra maça hnini, nixi da hñanga nú'ᵤ ya japi xa t'ofoua.

²⁰ Go ra Zidada Jesucristo nú'a to'o bi m̄anga nuya ya noya, ne bi 'ñena:

—Xi majuaṇi ma ga ehe 'bestho.

Y nujá dí th̄adihᵤ ne dí eñhᵤ:

—Njabᵤ gue'a. ¡Bá ehe, ma Zidada'ihe!

²¹ Ma Zidadahᵤ ra Jesucristo da max'ahᵤ grí gathohᵤ. Njabᵤ gue'a.

**Ra 'Ra'yo Testamento
New Testament in Otomi, Mezquital (MX:ote:Otomi,
Mezquital)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Mezquital

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomi, Mezquital

ote

Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Mezquital

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 29 Jan 2022

c6437f19-566b-5232-8b2a-5c88e5a5622b